

Coolidge Už Kariuomenės Laikymą Nicaraguoj

WASHINGTON.— Prezidentas Coolidge pareiškė, kad Jungtinių Valstijų kariuomenė turi būti laikoma Nicaraguos respublikoj ant toliaus. Girdi, kuomet ten dabar siaučia revoliucija, tai reikalinga palaikyti kariuomenės saugojimui Amerikos piliečių gyvasties ir nuosavybės.

Pataria Gyventi Laukinį Gyvenimą

LONDONAS.— Profesorius Ernest W. MacBride iš Karališkos Mokslo Kolegijos sako, kad nenormališki žmonės, kurie atsiranda šioje civilizacijos gadynėje, turėtų būti nugabenti kur į laukines vietas ir ten apgyvendinti. Ten tvirtesni išliks gyvi, o silpnuoliai, nenormališki išnyks. Na, ir tuomi svietas "pasigerintų". Dabar, girdi, silpnuoliai apsišveddami priveisda dar daugiau "netinkamų" žmonių. Jis sako, jog būtų labai "sveika" Anglijai, jeigu ji didžiumą savo miestų gyventojų nugabentų į laukines Australijos vietas ir apgyvendintų juos. Tuo būdu žmonės išsisijotų. Jis kaltina civilizaciją žmonių silpnėjime.

Prievarta Verčia Darbininkus Kariauti

MANAGUA, Nicaragua.— Reakcinė Diaz valdžia prievarta verčia darbininkus kariauti prieš liberalų valdžią. Prievarta į kariuomenę ima svetimšalius darbininkus: amerikonus, italų, vokiečius, francūzų ir kitus, kurie dirba plantacijose. Tuli plantacijų viešpatai, sakoma, protestuoja prieš tai, nurodydami, kad jiems darbininkai šiuo laiku labai reikalingi, kadangi šiuo tarpu yra darbymetė.

Karaliaus Ferdinando Sveikata Blogėja
Bucharest.— Rumunijos karalius Ferdinandas kasdien vis labiau artinasi prie Abraomo. Dabar jo sveikata labai pablogėjo. Pašaukėti du daktarai specialistai—vienas iš Paryžiaus, kitas iš Vokietijos.

Protestai Prieš Lietuvos Fašistus

- CLEVELANDE.**
Pėtnyčioj, 7 d. sausio, 7:30 val. vakare, Lietuvių svet., 6835 Superior Ave. Kalbės drg. A. Bimba.
- ROCHESTER, N. Y.**
Subatoj, 8 d. sausio, 7:30 val. vakare, Gedemino Draugystės svet. Kalbės drg. A. Bimba. Dainuos Gedemino Choras.
- BINGHAMTON, N. Y.**
Nedėlioj, 9 d. sausio, 1 val. po pietų, Lietuvių svet., 271 Clinton St. Kalbės drg. A. Bimba.
- SCRANTON, PA.**
Nedėlioj, 9 d. sausio, 7 val. vakare, Vinkelstein svet., 110 W. Market St. Kalbės drg. A. Bimba.
- NEWARK, N. J.**
Nedėlioj, 9 d. sausio, 2 val. po pietų, Rivoli Hall, 209 Ferry St. Kalbės A. Jankauskas ir V. Tauras.
- SO BOSTON, MASS.**
Nedėlioj, 9 d. sausio, 7 val. vakare, Lietuvių svet. Kalbės dd. L. Pruseika ir Zelms. Dainuos Laisvės choras, rusų choras ir solistai Marė Zavis ir M. K. Bolys.
- LAWRENCE, MASS.**
Nedėlioj, 9 d. sausio, 2 val. po pietų, 14 Berkeley St. svet. Kalbės drg. L. Pruseika.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išleina Kasdien apart Nedėldienį.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

No. 4 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Ketvergas, 6 d. Sausio (January), 1927

Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVII, Dienraščio IX

Pilsudskinė Valdžia Nori Susidraugauti Su Lietuvos Fašistine Valdžia

Lenkija Nori Padaryti Politinę Sutartį su Sovietų Rusija, Sako Užsienių Ministeris Zaleski

VARSAVA.— Lenkijos užsienių reikalų ministeris M. Zaleskis, kalbėdamas užsienių reikalų komiteto susirinkime, prisiminė apie Lenkijos santykius su Sovietų Rusija ir Lietuva. Ji sakė, kad Lenkija trokšta panaikinti tą "nepakenčiamą padėtį", sutvertą nekurių lietuvių, kurie dar ir dabar sako, būk tos dvi šalys yra karo stovyj viena prieš kitą. Lenkijos Pilsudskio valdžia mano, kad jai pavyks susidraugauti su dabartine Lietuvos fašistų valdžia. Zaleskis pareiškė, kad Lenkija nesikišianti į Lietuvos vidujinius reikalus, tik

stengsis išsklaidyti karinę atmosferą tarp tų dviejų šalių. Prisiminęs apie Sovietų Rusiją, ponas Zaleskis sakė, kad Lenkija norinti padaryti politinę sutartį su Sovietų Rusija, suteikiant garantijas kas liečia Rusijos politinius rubežius. Ponas Zaleskis pažįsai, kad Lenkija nesistengianti tvirti jokio bloko prieš Rusiją. Girdi, Lenkija nusistačius už palaikymą taikos Europoj. Diktatorius Pilsudskis išsizadėjo savo reikalavimo, kad seimas paskirtų \$8,000,000 armijos reikalams sekantiems metams.

Pats Padarė Užpuolimą Ant Savo Kompanijos Gandai Apie Sukilimus Prieš Meksikos Valdžią

KANSAS CITY, Mo.— Kuomet detektyvai prisipyrė klausinėjo Daniel McHenry'o apie jo prisidėjimą prie užpuolimo ant Townsend Printing Kompanijos metai laiko atgal, tai jis nustebino visus, prisipažindamas prie kaltės. Plėšikai atėmė \$1,586 nuo tos kompanijos prezidento Milton E. Townsend'o. McHenry pasisakė, kad jis dabar tebėra tos kompanijos vice-prezidentu ir turi įdėjęs į ją \$50,000. Jis sako, kad gerimas ir mergos privedė jį prie to. Jis trims plėšikams išpasakojo visas smulkmenas, ir vežęs juos automobiliu padaryti užpuolimą. Iš tų pinigų jis gavo \$300, kuriuos jis praleido begerdamas su mergomis. McHenry yra 30 metų amžiaus.

MEXICO CITY.— Čia daug kalba apie sukilimus įvairiose vietose prieš prezidento Calles'o valdžią. Sukilimai, sakoma, nėra tokie dideli, kaip laikraščiai aprašo. Vienur kitur keli dešėtkai kunigų sufanatizuotų katalikų bando padaryti sukilimą, bet jie tuojaus būna numalsinti. Taipgi keliose vietose valdžia smarkiai pradėjo imti nagan visokius banditus. Priesininkai dabartinės Meksikos valdžios stengiasi kuodaugiausiai paskleisti paskalų apie "didelius sukilimus".

Ištyręs Gyvenimą "Pilnai", Nusizudė

AURORA, Ill.— Joe N. Moore, 21 metų amžiaus, studentas Illinois Universiteto, nusizudė todėl, kad jam pasaulis jau buvo "nebesvarbus". Paliktam raštyčiui jis sako, jog nusprendė nusizudyti todėl, kad jis jau išgyveno gyvenimą "pilnai" ir viską patyręs.

Pasikorė Kruppo Amunicijos Išdirbystės Galva

BERLYNAS.— Herr Vanlaar, direktorius Kruppo amunicijos išdirbystės, pasikorė Essen kalėjime, bijodamas stoti į teismą už išdavimą amunicijos sekretų Prancūzijai.

Kova su Rykle

SYDNEY, Austral.— Besimaudant Allum Merwyn, 15 metų, buvo užpultas ryklės (shark). Jo draugas Stanley Gibbs, 18 metų, puolėsi jį gelbėti. Jis užsižergė ant ryklės ir kumsčia mušė ją, idant paliuosavus savo draugą. Nors ryklė tuo tarpu paleido iš dantų Merwyn'ą, tačiau jis mirė nuo sužeidimo.

PILSUDSKIS DARO ŽINGSNĮ SUVIENYTI LIETUVĄ SU LENKIJA

Prizada Lietuvai Pilną Autonomiją

VARSAVA.— Pranešama, kad nuėjo velniop Lenkijos viltis lošti globėjos rolę kas liečia tris Baltijos valstybes — Latvija, Estonija ir Finliandija. Dabar tik Lietuvos fašistų valdžia draugiškai atsineša linkui Lenkijos ir Lenk. tikisi per ją patapti Liet. "globėja". Gi Latvija, Estonija ir Finliandija, kuomet dabar Lietuvoj įsisteigė fašistinė valdžia, atsisakiusios sudaryti bloką su Lenkija. Visos tos trys valstybės, kurių atstovai laikė konferencijas del sudarymo bloko, išėjo prieš Lenkiją, išsizadėjo sudaryti bloką su ja, ir dabar pasirengusios padaryti su So-

vietu Rusija draugingumo ir neutrališkumo sutartį. O tas labai nepatinka Lenkijai. Pasirodo, kad dabar Baltijos valstybės bus pasidalinę į dvi priešingas grupes. Su Lenkija eina Lietuva, o su Sovietų Rusija, kaip atrodo, eis Latvija, Estonija ir Finliandija. Pilsudskis daro žingsnį, kad prijungti Lietuvą prie Lenkijos. Jis trokšta greitu laiku užbaigti sutartį su Lietuvos fašistų valdžia. Sulyg tos sutarties, Lietuva būtų prijungiamama prie Lenkijos federacijos ryšiais, suteikiant jai pilną autonomiją.

Italijos Fašistai Išleido Aštrius Įstatymus Prieš Gimdymo Kontrolę

ROMA.— Italijos fašistų valdžia bendrai su katalikų kunigija deda didžiausias pastangas, kad kuodaugiausiai žmonių gimtų. Fašistų valdžia išleido aštrius įstatymus prieš gimdymo kontrolę. Tais įstatymais griežtai uždraudžia rašyti arba viešai kalbėti apie būdus, apsaugojimui nuo užsiveisimo. Taip pat draudžiama turėti bile literatūrą gimdymo kontrolės klausime. Didelis skaičius Italijos darbininkų, apskaitluojama

iki suvirš milijono, kurie yra keliavę tarp Francijos ir savo šalies, yra priežastim gimdymo kontrolės propagandos. Jie būdami už Alpių sužinojo būdus, kaip apriboti vaikų skaičių. Ir jie ne tik patys tą praktikuoja, bet ir kitiems savo draugams pasako sekretus. Del to labai sujudo Italijos kunigija ir fašistų valdžia. Mat, jie nori, kad darbininkai kuodaugiausiai turėtų vaikų.

Sovietų Rusijoj Uždrausta Buržuaziniai Šokiai \$2,000,000 už Suteikimą Valdiškų Darbų

MASKVA.— Sovietų Rusijos Augščiausia Taryba Kūno Kultūriniam Moksliui uždraudė Amerikos buržuazinius šokius "fokstrot", "šimi" ir "čalston", kaip netinkamus Sovietų Rusijos proletariniam jaunimui. Daktaras Semaško, sveikatos komisaras, pasmerkė tuos šokius, kaip nepadorius produktus Amerikos riebiosios buržuazijos.

WASHINGTON.— Abejuose kongreso butuose patiektos kelios rezolucijos reikale pardavinėjimo valdiškų darbų. Šešiose pietų valstijose valdiški darbai buvo pardavinėjami. Keli tų valstijų atstovai turi dokumentus, prirodančius, kaip republikonų ir demokratų partijų politikieriai pardavinėja darbus.

Chicago Darbo Fed. Planuoja Statyti 70 Augštų Namų

CHICAGO.— Pranešama, jog Chicago Darbo Federacija planuoja statyti 70 augštų namų Chicagoj. Pastatymas kainuotų apie \$75,000,000.

WASHINGTON.— Abejuose kongreso butuose patiektos kelios rezolucijos reikale pardavinėjimo valdiškų darbų. Šešiose pietų valstijose valdiški darbai buvo pardavinėjami. Keli tų valstijų atstovai turi dokumentus, prirodančius, kaip republikonų ir demokratų partijų politikieriai pardavinėja darbus. Aproxuojama, kad politikieriai-smugelninkai surinko apie \$2,000,000 už suteikimą darbų pašto viršinių karnis, laiškanėšiams, Jungtinių Valstijų prokurorams ir kitokiems valdininkams. Už darbus imta nuo \$25 iki \$1,500, sulyg apmokamos vietos. Manoma, kongresas pradės tyrinėjimą tuo reikalu.

9 Bilionai Dolerių Statymui Namų

NEW YORK.— Aproxuojama, jog šiais metais Jungtinėse Valstijose bus išleista \$9,000,000,000 statymui namų, pataisymui ir tt.

Clarksbury, W. Va.— Nėtolio nuo čia nušokus nuo rėlių tavoriniui traukiniui ir apsvirtus, užmušta 58 kiaulės, kurios buvo gabenamos tuo traukiniu. 150 kitų gyvulių išbėgiojo iš traukinio.

9 ŽUVO SUSIKŪLUS TRAUKINIUI

LONDONAS.— Nušokus nuo rėlių Rumunijos ekspresui ties Praja, žuvo devyni žmonės.

Komunistų Demonstracijos Prie Lietuvos Legacijų Berlyne ir Pragoj

Vokietijos ir Čekoslovakijos Darbininkai Pasmerkė Lietuvos Fašistų Terorą

MASKVA.— Vokietijoj Berlyne, o Čekoslovakijoj Pragoj komunistai suorganizavo dideles darbininkų demonstracijas prie Lietuvos legacijų protestui prieš Lietuvos fašistų kruviną terorą — prieš nužudymą keturių komunistų Kaune, prieš suareštavimą šimtų darbininkų ir jų pavedimą budelių nagus — karo teismui.

Sulyg gautų žinių iš Lietuvos, fašistų valdžia laiko suareštavus keliolika komunistų, kuriuos žada pasmerkėti nužudymui. Reikia, Lietuvos kraugeringi klerikalai-fašistai dar nepasitenkina paskerdimu keturių darbininkų — jie savo sieksimais peiliais rengiasi išpjauti dar daugiau geriausių darbininkų kovotojų.

4 Užmušti, 37 Sužeisti Sovietų Rusijoj Girtuokliai Bus Gydomi

BALTIMORE, Md.— Ištikus eksplozijai ant Francijos laivo Richelieu, iš kurio buvo liuduojama smala prie Curtis Bay prieplaukos namo Baltimore ir Ohio geležkelio kompanijos, žuvo keturi darbininkai; 37 sužeisti. Priežastis eksplozijos dar neskelbiama.

MASKVA.— Sovietų Rusijos sveikatos, vidaus ir teisingumo komisariatai bendrai pradėjo rimtą kovą prieš girtuoklystę. Žada gaudyti chroniškas girtuoklius visur, kur tik suras juos pasigėrusius, ir gabenėti į ligonines gydymui. Taip pat vedama smarki propaganda prieš girtuokliavimą abelnai.

Stebisi, kad Rusijoj Tarnaitės Turi Daug Teisių

NEW YORK.— Kapitalistų laikraščiai su nusistebejimu aprašo, kad Sovietų Rusijoj tarnai ir tarnaitės turi dideles privilegijas. Girdi, tarnaitės dabar turi kasmet vieną mėnesį vakacijų su pilnu apmokėjimu, vieną dieną į savaitę išlieka iš darbo, lanko mokyklas. Jų samdytojai turi apmokėti tarnaičių socialę apdraudą. Tas kapitalistams labai nepatinka.

Edisonas Miega 8, o ne 4 Valandas

PITTSBURGH, Pa.— Plačiai buvo kalbama, kad garsus elektros išradėjas Thomas A. Edison temiegti tik keturias valandas į parą. Bet tai netiesa. Harvey Firestone, artimas Edisono draugas sako, kad Edisonas miega mažiausiai 8 valandų — kartais ir daugiau. Protas geriausiai veikia, kuomet kūnas būna biskį fiziškai nuvargęs ir atsilsi miego laike, sako dr. H. M. Johnson iš Mellon Instituto, patyręs tai darydamas miego eksperimentus.

Demonstracija Prieš Angliją Chinijoj

HANKOW, Chinija.— Tūkstančiai Chinijos darbininkų surengė milžinišką demonstraciją Anglijos koncesijų distrikte prieš Anglijos imperialistus. Kuomet Anglijos policija, marinai ir jūreiviai pradėjo pulti demonstrantus, tai pastarieji atsakė jiems akmenimis.

KRASINO TURTAS

LONDONAS.— Mirus Sovietų Rusijos atstovui L. Krasinui Londone, buržuaziniai laikraščiai buvo pradėję skleisti melus, būk Krasinas turėjęs turto tarp dviejų ir trijų milijonų svarų sterlingų. Dabar tie patys laikraščiai skelbia, kad pas Krasiną atrasta tik keli dešėtkai svarų sterlingų.

Darbininkai Gavo Aukšinius Laikrodėlius

DETROIT.— Packard automobilių kompanija suteikė po aukšnij laikrodėlį del savo 117 darbininkų, kurie ištikimai dirbo kompanijai per dešimt metų. Detroit "Labor News" pažymi: "Jeigu Detroito automobilių išdirbysčių darbininkai galėtų atitraukti savo akis nuo aukšinių laikrodėlių ir pažūrėti į tai, kokia būtų nauda susiorganizavus į sąvą organizaciją, tai jie galėtų pagerinti savo darbo sąlygas taip, kad jiems nereiktų laukti dešimt metų, kad gaus aukšnij laikrodėlį."

ATSISAUKIMAS

I Visas Detroito Organizacijas ir Draugijas.

D.D.O. Sąryšis kviečia visas Detroito draugijas ir organizacijas, be skirtumo tikėjimo ar pažvalgų, kad bendrai išdirbus planą vai prieš Lietuvos fašistų Kiekviena draugija ar organizacija gali siųsti po delegatą. Konferencija vyks sausio 30 d., 2 val. po pietų, I. A. S. Draugijų svetainėj, 24 ir Mich. D. D. O. Sąryšio Valdymo Pirmininkas P. Jačionis Izdininkas Ed. Šeputis, Raštininkas J. Barron.

PASIKALBĖJIMAS DARBININKO SU KUNIGU BIRŽELIO 13 D. DEMONSTRANTŲ BYLA

—Tegu bus pagarbintas, Jonai. O ko taip susiraukęs, kaip trejų-devynerių priėdės? —Nematau, kunige, kodėl aš turėčiau ant vienos kojos džiuką šokti. —O kaip, Jonai, šventas kalėdas praleidai? —Ogi taip, kaip ir kiekvieną kitą dieną. —Tai tu nebuvai pasitikti Jėzų Kristų, mūsų išganymojo? —O jūs buvote? —Žinoma, Jonai. Turėjau daug svečių, tai užėmė dvi dienas. —Tikrai katalikiškai, a? —Akurat, Jonai, visi geri katalikai turi pasitikti savo išganymojo su didžiausiu džiaugsmu. Tik pamislyk, Jonai, kas būtų atsitikę, jeigu Kristus dėl kokios nors priežasties nebūtų užgimes. Nugi visi mes keliantumėm į amžiną pragarą: O aš galiu eit ant laizybų, kad nė tu nenorėtum keliaut į smalą pas liucipierų... O ko tu taip nučilai, Jonai? —Mastau, kunige, apie daug svarbesnį dalyką, negu jūsų burtai apie Kristų ir kitokius išmislus. —Tai koks paibelis tau į galvą įlindo? —Lietuvoje dalykai, kunige, šiandien mane labai rūpina. —Nebijok, Jonai, Lietuva ir be tavęs mokės gyventi. Dabar ten valdo razumni žmonės, kurie su pono dievo pagelba mūsų tėvynę pavėrsė į rojų. —Taip, kunige, jie pavėrsė ją į peklišką rojų. Idūke fašistai drasko Lietuvos kūną, kaip kokie tigrai. —O ką jie blogo padarė? —Ką blogo? —Taip, Jonai. —Argi tu neskaitytai pranešimų, kad vėl pragariški kalėjimai užkimšti darbininkais ir valstiečiais? Argi tu negirdėjai, kad keli darbininkų vadai jau saudydami? —Taip ir reikia, Jonai, nes tie sutvėrimai buvo sunkiai nusidėję ir prieš dangų ir prieš žemę. —Todel gal jūs taip smagiai linksminotės ir per kalėdas, idant pasidžiaugti delei Lietuvos darbininkų kraujo pralieto? —Nebekalbėk, Jonai, apie Lietuvą, nes aš noriu paklaust tave, kur pasidėjo tavo vaikas, kad aš jo niekur nebe matau? —Mokyklą lanko, kunige. —O aš maniau, Jonai, kad tu jam gal padarei. —Ar pasiūtai, kunige! —Taip, Jonai, aš ištikrųjų maniau, nes juk bolševikai netiki į vaikus. —O jūs tai tikite? —Šiur, mes tikime. Aš nuolatos per pamokslą liepiu parapijonams kuo daugiausia vaikų turėti. —Bet kur jūsų vaikai? —Kunigas, Jonai, negali turėt šeimos, nes jis neturi pačios. —Bet kunigas turi gospadinę. —Gospadinė, Jonai, tai visai kitas daiktas. —Tačiau jūs gyvenate su ja taip, kaip vyras su pačia. —O kada tu mane nutvėrei su gospadine lovoj? —O kada tu mane nutvėrei lovoj? —Matai... Well, tai tebeturi tu savo sūnų? —Žinoma, kad tebeturiu. —O gal ant kunigo mokini? —Nosari, kunige, mano vaikas sukciūm nebus. —Jonai, tu šiandien per daug nervuotas. Su ponu dievu. —Well, keliauk sveikas.

—Kunigas, Jonai, negali turėt šeimos, nes jis neturi pačios. —Bet kunigas turi gospadinę. —Gospadinė, Jonai, tai visai kitas daiktas. —Tačiau jūs gyvenate su ja taip, kaip vyras su pačia. —O kada tu mane nutvėrei su gospadine lovoj? —O kada tu mane nutvėrei lovoj? —Matai... Well, tai tebeturi tu savo sūnų? —Žinoma, kad tebeturiu. —O gal ant kunigo mokini? —Nosari, kunige, mano vaikas sukciūm nebus. —Jonai, tu šiandien per daug nervuotas. Su ponu dievu. —Well, keliauk sveikas.

WATERBURY, CONN.

Grudžio 19 d. A.D.P. Lietuvių Sekeija buvo surengęs drg. Pruseikai prakalbas vieton neįvykusiu debatu su "socialistais". Tuom pačiu tarpu įvykus fašistiniam perversmui Lietuvoje, tos prakalbos liko protestu prieš Lietuvos klerikaliskus fašistus. Reikia pastebėti, kad šiais įvykiais waterburiečiai susidomėję, nes publikos prisirinko pilna svetainė ir kalbėtojai smerkiant Lietuvos smurtininkų valdžią, publika smarkiai priitarė griausmingais delnų plojimais.

Antru atveju kalbėjo apie Rusijos ir Lietuvos sutartį. Publika reišė pasigėdindimą šiomis prakalbomis. Sausio 23 d. darbininkiškos draugijos status scenoj viena iš geriausių Br. Vargso veikalių "Kryžius". Veikalas vaiduoja pradžią karo Lietuvoje ir visus Lietuvos liadies pergyventus vargus. Šį veikalą priekvilo pamatyti kiekvienas ir kiekviena. Lošime dalyvauja vietos geriausi aktorai—mėgėjai, kurie jau ne kartą yra pasižymėję savo gabumais. Darbietė.

PHILADELPHIA, PA.

Lyros choro laikytame susirinkime išrinkta nauja valdyba — org. A. Lipčius, jo pagelbininku N. Statkevičiūtė. Nauja valdyba pasižadėjo energingai veikti ateinančiais metais. Tarp kitko nutarta po kiekvienų pamokų rengti šokių. Pamokos laikomos kiekvieną pėnyčios vakarą, Liaudies name. Baigiant susirinkimą drg. S. Šlezevičius įnešė, kad būtų parinkta aukų šelpimui politinių kalinių Lietuvoje, nuo vis labiau žvėrėjančios Romolenkiškos fašistų valdžios puolimų. Surinkta \$13.36. Aukavusių vardai: S. Šlezevičius \$2; po \$1.00: J. Mikitas, J. Naktutis, A. Lipčius, P. J. Baranuskas, F. Linkus, J. Rudolph, F. Žižas, H. Prots; smulkių \$3.36. Aukavusiems tariau širdingiausia ačiū.

H. P.

Grudžio 2 d. Kauno apygardos teismas pradėjo nagrinėti "demonstrantų" bylą, kurioje kaltinama yra 17 žmonių. Pirma, nei aprašyti patį bylos procesą, manau, amerikiečiams bus pravartu nors trumpai apibūdinti pačią "demonstraciją".

Garsioji Demonstracija

Garsiosios "kuopininkų" bylos sprendimą kariuomenės teismas paskelbė birželio 12 diena. Ta pačia diena buvo palytuosuti iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo 9 dragai, sėdėjusieji iki tol kalėjime...

Dra u g a m s. amerikiečiams jau žinoma, kaip domiai ir gyvai lietuvos darbininkai sekė šią bylą ir kaip daug reišė simpatijų kaltinamiems "kuopininkams". To delei, ne tik kasdieną darbininkės nešė gėlių buketus kuopininkams, teisma, bet išleistus iš kalėjimo dar labiau apdovanojo gėlemis, nubėrdamos net gatvę. O profesinės darbininkų organizacijos suruošė iškilmingą vakariene. Po tam, vakarė, Liaudies Namuose darbininkų susirinkime, atsakydami į taip nuosirdų sutikimą ir sveikinimus, draugai kuopininkai sakė atatinamas prakalbas. Vieną tokių kalbų sakė ir d. Kalenda rusų ir žydų kalbose. Be kita ko, jis išreiškė nuomonę, kad dabar, po seimo rinkimų, susidarė nauja valdžia, bet ir šioji valdžia, kaip buržuazinė, negins darbininkų reikalų. Darbininkams ir toliau telieka kovoti patiems už savo reikalus. Todel kiek palaivėjus sąlygoms, visi darbininkai turi organizuotis į klasines profesines sąjungas, po raudona vėliava.

Pabaigoje susirinkimo, kuriame buvo paliesta daug opiu darbininkams klausimų, buvo priimta ir atatinamas rezoliucijos. Tose rezoliucijose, be kitų reikalavimų, buvo punktas, kuriuo reikalaujama juo greičiau panaikinti karą stovį ir kitus varžymus, kad būtų suteikta pilna laisvė darbininkams organizuotis ir laisvai daryti susirinkimus, viešai, atvirame ore.

Susirinkimas Rotušės Salėj. Užbaigus susirinkimą, buvo dar paskelbta, kad rytojauš dieną, t. y. birželio 13 d., yra socialdemokratų šaukiamas Rotušės salėj bedarbių mitingas ir kad darbininkai, ypač bedarbiai, pasistengtu kuoskaltlingiau atsilankyti.

Kauno darbininkai taip užtroškė krikdemų varžymais ir turėdami tiek daug nuoskaudų, o ypač bedarbiai, ir tikėdamiesi jau sulaukę kiek laisvesnė valandą aptarti savo reikalus, be to, kad dabar išgirs žodį ir tu, kuriuos tiek ilgai be kaltės krikdėmai laikė kalėjime,—susirinko niekad negėtai dideliama skaičiuje, taip kad ir Rotušės salėj netilpo ne tik vertidaliūs susirinkusiuji. Tokiu būdu, negalėdami išgirsti kas yra kalbama salėje, darbininkai pasiuntė delegatus pas mitingo vedėjus socialdemokratrus, kad perkeltų mitingą į aikštę. Bet socialdemokratrai, teturėdami leidimą mitingui salėj, išeiti į atvirą orą atsisakė. Bet d. Kalendai, kaip vienam minios pasiūstam delegatų paaiškinus, kad keli tūkstančiai darbininkų, pasilikusių už salės durų ant oro, negali kalbų išgirsti ir pareišė savo norą, kad mitingą perkelti ant oro, pirminkas ta klausimą pastatė balsavimui. Didžiama buvusių salėje darbininkų pasisakė už perkėlimą mitingo ant oro. Po tokių balsavimo rezultatų, salėje beliko veik vien prezidentas, o visi darbininkai išėjo į aikštę. Bet socialdemokratrai kalbėtojai, remdamiesi dar formaliai nenuimtu karo stoviu, kalbėti į aikštę nėjo. Minia kelių tūkstančių nerimavo ir šaukė, kad kalbėtojai eitu į orą.

Tokiai padėčiai esant, buvęs ten d. Kalenda pasiryžo bent keletą žodžių pasakyti, kad nors kiek patenkinti minios reikalavimą. Bet jam belandant per langą į Rotušės balkoną, atsitiko nelaimė—prismušė smarkiai galva, kad vos kelis žodžius pasakęs pasijuto cirkšliais per veidą bebėgantį kraują ir skubiai leidosi į ligoninę gauti reikalingą pagelbą ir žaizdos sutvarkymą. Minia netekusi bepradėjusi.

šio kalbą kalbėtojo, vėl nerigardo ir reikalavo iš savo tarpo kam nors paaiškinti esamus dienos reikalus.

Įsimaišo Policija

Bet, "visuobudrioji" policija, iš kelių asmenų susidedanti, ir pirma nedrįsusi tokiai didžiulei miniai ką nors sakyti, suskubo rūpintis "pagelba" ir jau pradėjo reikalaut skirstytis. Vienok minia, nebūdama bent kėno kalba patenkinta, skirstytis nesirengė. Tuomet raitoji policija (pribuvusi į pagelbą) pradėjo minia stumti į aikštės pakraštį. Bet miniai esant krūvoj iš 6-7 tūkstančių, ne ką galėjo padaryti. Policija savo nepajėgimu įniršusi, o ypač "vadai," "viršininkai," pasikvietė gaisrininkus, kad su vandenio pagelba išsklaidytų. Pribuvę gaisrininkai, ir patinę tiek daug susirinkusių darbininkų tik špyterėjo ir pasikeitė keletu frazių, pečiai patraukė, pareiškė, kad į tokius dalykus jie nesikišią ir pasuko atgal į savo buveinę. Šitai matydamas raitosios policijos rezervo vadas Labutis visai įniršo ir pradėjo minia pulti tai iš vieno, tai iš kito šonu.

Minia Patraukia Link Kalėjimo

Po kelių tokių "puolimų" ir "atsitraukimų" minia taipgi įniršo ir pagaliau iškėlė plakata su užrašu "Duonos ir Darbo" ir apie tris vėliavas. Minia persiveržė per policiją ir išėjo į gatvę dainuodama revoliucines dainas. Išsyk ir pati minia neturėjo aiškiaus užsibrėžimo kur link eiti, tik kam tai "sukterėjus": "Eikime pasveikinti politinius kalinius," minia pasileido tikresniu žingsniu kalėjimo link. Visu keliu policija tik jodinėjo aplink minia, bet kelio neužtvėrė. Minia užpildžiusi visas apie kalėjimą gatves, dainuodama revoliucines dainas, mosuodama skepetaitėmis bei rankomis ir šaukdama "Vai!lio!" sveikinimo politinius kalinius. Vienas kitas darbininkas, minios pakeltas ant ran-

ky, tarė po kelis sveikinimo žodžius ir sykiu reišė darbininkų reikalavimus juo greičiausia paluosuoti politinius kalinius, kad per 3 dienas nebolyktų nei vieno kalėjime.

Rasanciam šios žodžius tuomet teko būti (kaipo ligoninui) ant kalėjimo stogo padaryto "verandoje" ir viską kas dėjos aplink matyti bei girdėti kalbas.

Praslinkus apie pusė valandos, minia pasitraukė į Neruono kranta ir buvo bepradedanti skistyti. Bet čia raitoji ir pekišioji policija išbėgo iš atskirų dviejų gatvių, noredama minia apsupti. Vienok tai pastebėjusi, minia vėl suskubo atgal ir krūva ir tiršta kolona pradėjo eiti pirmyn prieš apie 15-18 policininkų rankų užtvara, kuri, negalėdama tokios masės atlaikyti, turėjo isirti ir duoti kelia. Taip visa minia, išskyrus kelias dešimtis vaikų ir žiopposiųjų "ponų," pradėjusiu lipti ant tvorų, nuėjo link senojo miesto, kur vėl suėjo į Rotušės aikštę. Bet, iš ligoninės jau pagrįžusio d. Kalendos prasoma, ėmė skirstytis.

Taip įvyko birželio 13 d. demonstracija, gatvėse sutelkusi apie 9-10 tūkstančių žmonių.

Valdžios Žygiai

Bet, baigdama savo dienas, krikdemų valdžia, šį sykį nedavusi policijai paliepmo šaudyti, ką pirma prie kiekvienos progos darydavo, negalėjo ramiai praleisti tokį įžymų įvykių ir griebėsi kitų "priemonių." Prasiėjęs eisenai, paleido darban Račio štabą, kad šūkavimais "nusiimti kepurės" provokuoti, o nekurie agentai praeviams kepurę nenusiėmus mėgino patys numušti. Prie kalėjimo demonstracijai esant, kas tai suuko: "Laužkim vartus," bet čia kuopininkas d. Stumbrys provokatorių pažino ir paskelbė jį publikai. Darbininkai niekšą nuėjo. (Daugiau bus)

KIEKVIENAS ĮSIGYKITE DARBININKŲ KALEN. DORIŲ 1927 METAMS.

Kas Tie Fašistai?

JŲ TIKSLAI IR SIAUTIMAS LIETUVOJE IR KITUR

Parašė A. BIMBA Kaina 5 centai.

Išleido Dienraštis "Laisvė"

"Laisvė" jau spausdina šią brošiūrą ir už dienos kitos bus gatava. Mes troškėme, kad šita brošiūra pasiektų kiekvieną Amerikos lietuvių. Ją "Laisvė" išleidžia ne dėl pelno, bet idant supažindinti lietuivus su fašistais, kurie įsteigė Lietuvoje kruviną diktatūrą ant liaudies sprando. Tie penki centai tik už popierą ir darbą užmoka.

Kas yra fašistai? Kaip jie atsirado? Ką jie nuveikė Italijoje, Bulgarijoje, Lenkijoje ir t.t.? Iš ko susideda Lietuvos fašistai? Iš kur jie atsirado? Kodel jie įsigalėjo? Ką veikia laudininkų-socialdemokratų valdžia? Kaip ta valdžia tapo nurvėsta? Kas yra Smetona ir Valdemaras? Kokią partiją jie atstovauja? Ar grėsia Lietuvos nepriklausomybei pavojus iš lenkų puses? Kur link Lietuva fašistai veda? Kaip į juos žiūri Lietuvos liaudis? Ką apie juos sako Amerikos lietuvių? Kas mes turime daryti? Ir visą eilę kitų be galo svarbių klausimų šita brošiūra atsako aiškiai faktais.

Platinkite

Mes raginame visus darbininkiškas organizacijas ir visus literatūros platintojus tuojaus griebtis brošiūros "Kas Tie Fašistai" platiniimo. Tuojaus duokite užsakymus.

Mes manome, kad prie išplatiniimo šios brošiūros turėtų prisidėti visi juodųjų klerikalų-fašistų priešininkai. Kiekvienas darbininkiškų laikraščių skaitytojas, kiekvienas darbininkiškų organizacijų narys, Lietuvos kruvinoji fašistų valdžia atsiųs į Ameriką savo agentus ir rinks čionai iš lietuvių pinigų palaikymui savo diktatūros. Daugelis katalikų žmonių, kurie nežino, kas tie fašistai yra, duos savo sunkiai uždirbtus centus. Mūsų pareiga dėti visas pastangas, kad tie agentai negautų nė cento savo teroro plaikymui Lietuvoje. Supažindinkime tuos žmones su Lietuvos kruvinais fašistais. O supažindinsime mes juos, jeigu paskleisime tarp jų šią brošiūrą. Daleisikime, jeigu kiekvienas pažangus lietuivis nupirktų penkias brošiūras ir išdalintų tarpe savo pažįstamų, kurie remia fašistus, arba nestoja į kovą prieš juos. Ar matote, kiek daug žmonių mes supažindintume su tais siaubūnais? O kiekvienam išuotų tikrai 25 centai. Rodosi, neturėtu rasti nė vieno tokio fašistų priešininko, kurie galėtūsi to vieno kvoderio. O bus milžiniškos pasekmės.

Dar kartą mes kviečiame visus, kurie tik priešingi kruviniesiems fašistams, tuojaus griebtis platiniimo brošiūros "Kas Tie Fašistai" — Jų Tikslai ir Jų Siautimas Lietuvoje ir Kitur.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Advertisement for Varpas Bakery, featuring an illustration of a bakery interior and text: NORINT TURETI SKANIĄ IR PASEKMINGĄ VAKARIENĘ VARTOKITE "VARPAS" Keptuvės DUONA. Varpas Bakery, 54 Maujer St., Brooklyn, N.Y. Savininkas A. M. Balchunas Telephone Stagg 6533

Advertisement for Lietuvių Technikos Automobilių Mokykla ir Dirbtuvė, featuring an illustration of a car and text: Geriausia įrengtoji vietoje. Praktikos pamokos išmokyti, autaišyti ir sudėti visokius motorus; apie elektrą, važiavimą ant visokių kėlinų, masinų ir ant Fordo. Piliņas kurcas šoferio-mechaniko lietuvių ir anglų kalbų. Veda visiem žinomam ir per 15 metų prityrus Inspektorius L. TIKNEVICIUS. Garantuojame laisvą ir diplomą. Užleškome darbo. Ateikite apžiūrėti mūsų mokyklą. Mokyklai atdara nuo 9 valakare; nedėliomis nuo 11 valakare iki 8 po pietų. Kleosos dienomis ir vakarais. NEW YORK AUTO SCHOOL. 223-2nd Avenue Kampas 14th St. New York City

Advertisement for Vyriškų Drapanų Krautuė, featuring an illustration of a hat and text: Užaikome geriausių kompanijų tavorą, kaip tai viršutinius ir apatinius Marškinius, Naktaižas, Skrybėles, Kepuriukes ir kitus, vyraams apsigrengimui daiktus. S. PAUZA 105-31 LIBERTY AVENUE, kampas 106 St. Richmond Hill, L. I., N. Y.

Advertisement for Žiūrėkit Ką Kiti Žmonės Kalba Apie Naujokų Cigaras!, featuring an illustration of a hand pointing and text: Svarių ir geriausių valgių užlaikytojas restauracijos, toj dalyj mieste, lietuvis L. ALEKSEJUS, 33 Hudson Ave., Brooklyn, sako: "Patrai, ir vėl atgabenk 300 cigaru, kad jie ir taip greit išėjo, mat, Edison Power House mechanikai tai vis grubio JONO-JOHN'S CIGAR; jie juos geriau myli ir kitokių nėmekiuoja. Tik pasiskubyk pristatyti!" WHOLESALE CIGAR DEALER, J. Balsevičė, 51 Sherman St. (Phone W. B. 6962-R), Wilkes-Barre, Pa., rašo: "Jūsų cigaruai labai geri. Tuoj ir vėl prisauksit 1,000 John's Cigars ir 1,000 po vardu Petre po 10c. ir 200 "Vytauto" po 15c. pavieniui, išvisio 44 bakus po 50 cigaru." Drangas J. T. VAITEKUNAS, 670 N. Main St., Brockton, Mass., iš savo šono veikia tik JOHN'S CIGAR kas savaliai parduoda po 400. Visi brocktoniečiai juos geriausiai myli rūkyti! Daugybės žmonių ir bizierių Brooklynje ir kituose miestuose taip kalba ir rašo apie JONO ir PETRO NAUJOKŲ CIGARUS! Gerbiami Draugai! Ir kituose miestuose reikalukit nuo bizierių NAUJOKŲ CIGARŲ. Restauracijos, užiegosė ir kitose štorose mes pristatome visur, daug ir mažai.—Visiems bizieriams, agentams ir privatiškiems žmonėms apmokam persiantumo išėsa. Rūkykit ir džiaugkitės NAUJOKŲ CIGARAIS.—Adresas: NAUJOKŲ CIGARŲ KRAUTUVE 267 Division Avenue Brooklyn, N. Y. Draugai, remkite savuosius—reikalukit NAUJOKŲ CIGARŲ.

Advertisement for Chroniškos Ligos Vyrų ir Moterų, featuring an illustration of a man and text: PASEKMINGAI GYDOMOS MODERNIAIKAIS MOKSLINIAIS BŪDAIS AS SUTEIKIU GREITAS PASEKMES visokios kronos užsikrėtimuose, Nerų Ligose, Skūros Išbrimose, Chroniškoje Stauduliuose, Išpatuose Liaukose (standuose), abnorme nusilpnėjime; ligose Pėliose, Inkstu, Šlapimui, Neurazitame, nervuokmuose Skūvoje, Žarų ir Krūtinės. Neūdrint, kokia sunki yra jūsų liga ir kaip ligai jėsa kankiate. AS GALIU JUMS PAGELBETI MANO KAINOS YRA NEAUGSTOS, ALI suteikiu kofnam ligonni ypatingą atyčią kiekvienam atskaitkymu. Kraunį ištyrimas, šlapimo išegaminavimas ir X-Spinduliai; 606 ir 914 serumo išėrkimais. PATARIMAI IR IŠEGZAMINAVIMAI UZDYKĄ DR. ZINS Specialistas 110 EAST 16TH ST., NEW YORK Tarp 4th Ave. ir Irving Place. KASDIEN: Nuo 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėliomis: Nuo 9 A. M. iki 4 P. M.

Senas Vincas.

DARBAI BROLIŲ KRISTUJE

Teisingas Apsakymėlis.

Kada pasibaigė pamaldos ir maldingų žmonių būrys išsiliejo iš bažnyčios, galima buvo pastebėti, kad šis žmonių būrys yra pilnai patenkintas šios dienos katalikiškomis apeigomis: jų veidai nušvitę ir ant lūpų matėsi maloni šypsna ir užsiganėdinimas.

Tai lietuvių angliakasių būrelis, kurie išplėšė per šešias dienas gilumoj žemės, po sunkiais, ant jų galvų kabančiais akmenimis, kvėpavę dinamito dūmais bei anglies dulkėmis, — eina iš bažnyčios linksmi. Jie linksmi ne dėl to, kad jie tikinti žmonės ir dievas juos apsaugojo nuo sužeidimo bei užmušimo ar eksplozijos, bet todėl, kad jie gavo į savo parapiją jauną, linksmą kunigėlį Giliką.

Ir kur čia nesidžiaugsi?... Senasis kunigas juos perskaudžiai skusdavo. Anot jų: "Kišk ir kišk, kaip į kiurą maišą, o jis vis tuščias. O šitas, toks jaunas, toks malonus, toks linksmas. O prieg tam, dar ir trukarnė dirbės, tai visgi jau taip skaudžiai neskus, kaip tas godišius senis."

Tai buvo bene apie dvidešimt šimtmečio pradžia, kuomet dar didžiama lietuvių, su visomis savo sielomis, buvo pasiaukavę tikėjimui ir atsidavę su kūnu ir dūšia kunigams. Kas užgavo kunigą, užgavo ir jų jausmus, nežūrint, kaip tie kunigai juos skaudžiai skusdavo. Jie kitokių savo dvasios sustiprinimui vaistų nežinojo, kaip tik karštai pasimelsti bažnyčioj, pasiskusti dievui savo vargus, savo nelaimes ir jiems lengviaus ant širdies pasidarydavo, kada nors ir už paskutinius savo pinigus užpirkdavo mišias šventas.

Kunigai, matydami, kad žmonės taip akiai jiems tiki, pėsdavo nuo jų paskutinius marškinius, apgaudinėdavo juos, kad tik sau laimingą gyvenimą pasidaryti čion ant šios gresios žemės. Todėl šitie žmonės, kurie diena iš dienos krutėjo po milžiniškais, ant jų galvų kibantiems akmenimis, kurie kiekvienoj sekundoj galėjo būti sutrėkšti kaip musės, nors ir jautė, kad juos kunigas perskaudžiai skuta, — neturėjo tiek drąsos kaip priešintis.

Tokio tai saprotavimo pagautas šis tikinčiųjų žmonių būrys, itin smagiai jautėsi gave jauną kunigėlį, kuris netaip jau skaudžiai skusdamas, užganėdins jų dvasios troškimus ir sustiprins jų suvargusią sielą savo maloniais žodeliais, plaukiančiais iš jo šypsanečių lūpų. Jie ėjo iš bažnyčios linksmi, šnekučiuodamiesi tarp savęs ir skyrėsi ant gatvių kampų, spausdami vieni antrą delnus.

Dienos slinko savo paprasta eiseną. Didžiama angliakasių žinojo tik tris įstaigas: anglies kasyklą, karčiamą ir bažnyčią. Ir, pagal jų supratimą, to jiems pilnai užteko. Juk ir jų tėvai tik tiek nežinojo, o ar negyveno? Laikraščiai griekas skaityti, nes kas tik laikraščius skaito, tas palieka bedieviu, o dar ir pinigų reik už laikraščius mokėti, tai daug spakiniau, jei už tuos pinigus išgeri, tai niekam nė į kelia nepareinai. Jeigu ir pasitaiko kada atsidurti dželoj, tai menkiekis. Nes juk kol nepapuoli į dželą, tai vis skaitaisi grinorium. Pilnu amerikonu tampi tik tada, kada papuoli į dželą.

Jaunas kunigėlis irgi turėjo kuom pasidžiaugti: Puikiai bažnyčioje, nuolankiu parapijonų būreliu ir gražia, kaip pražydusi rožė, gaspadinė. Kunigo supratimu, to jam irgi pilnai užteko. Juk kunigui daugiausia nieko ir nereikia, kaip tik: bažnyčios, paklusnių parapijonų ir gražios gaspadinės, tai trys daiktai, į kuriuos kunigai pilnai tikėjo ir prašo dievo, kad jie visuomet tuos, taip jiems reikalingus daiktus turėtų.

Iškarto jaunąs kunigėlis dar vis buvo pakenciamas. Nors kartais ir skaudžiau pėsteldavo, bet mokėdavo ir pats už kenčiantį pasulpti. Bet laikui bėgant, su kiekvienu nedėdieniu, pradėjo atsirasti vis nauji reikalai ir naujos rinkliavos. O galų gale, nors kunigėlis buvo dar jaunas, bet pradėjo savo parapijonus skusti, kaip senis ir nė sulpti nepadėdavų kenčiantiems.

Ar ilgai tie suvargę, tikinti angliakasiai būtų kentę jauno kunigėlio režimą, niekas negali pasakyti. Bet ant parapijonų laimės, o kuniguko nelaimės, — įvyko gana rimtas nesūsipratimas, apie kurį sekantis apysakos skyrėjus jums aiškiai išpasakos.

Kunigiukas Adomo Marškiniuose.

Kunigiukas, kaip jaunas žmogus, ne-norėdamas sėdėti tarp keturių klebonijos sienų, gražiose vasaros dienose, išėdavo į kalnus pasivaikščioti ir apėjęs gamtos išpuostą ežerą — neiškėsdavo neišsimaudęs.

Bet čia, nors gamta ir graži, nė pašaliniai žmonės nesimašo, vienok, kunigiukas jautė kokį tai trūkumą. Būtent: vienam lyg ir nyku, o antrą vertus, ir nugarą negalima tinkamai nusimazgoti. Todėl jis ir nutarė šiuos trūkumus prašalinti su savo gaspadinės pagalba.

Vieną gražų vasaros rytą, kada kunigiukas atsilaike mišias šventas, pasivalgė gardžius pusryčius, pasisaukė savo brandingą gaspadinę ir tarė jai:

"Zinai, Petronel, ka?"
"Nagi, na?" Ryskiai pabėrė porą žodžių ji.

"Aš norėčiau, kad mudu pajvairstu savo gyvenimą. Čion, tarp klebonijos sienų sėdėti tokiose gražiose vasaros dienose, panašu į kalėjimą. O kada aš išeinu pasivaikščioti, — tu ilgiesi čia, o aš ten. Prieg tam dar turiu apėjęs puikų ežerą, kur galima tinkamai nusimazgoti. Bet vienam ir nyku ir nėra kas man nugarą numazgoti. Ar tu negalėtum eiti su manim?... Prašalintum tą įkyrų nykumą ir nugarą nuskrabytum."

"Bet ką žmonės pasakys?"
"Ten jokie žmonės nesimašo. O ant- ra vertus, kad ir pamatytų kas, tai kas čia tokio baisaus ir koks čia skirtumas, ar tu padlages ar mano nugarą "skrobini"? Jeigu, Petronelė, atsisakysi man pečius nuskrabyti, tai netrukus ant mano nugaros pradės augti samanės, o vėliau ir grybai."

"Bet visgi reikia būti atsargiems. Kartais ir krūmai turi akis, o medžiai ausis, o juk tu esi kunigas."
"Taip, tai taip. Bet turint visko įvales, o sėdėti tarp keturių sienų, kaip kalėjime ar rioglinėti po laukus, kaip pablūdusiai aviai, stačiai man nepakenciamas... Aš noriu būti laisvas, kaip paukštėlis, pasimyluoti su tavim gamtos vystyklose, pasidžiaugti pievų žiedeliais bei panardyti abiems, kaip žuvytėms, tyrame ežero vandenyliu."

"Tas būtų gerai, bet..."
"Kokis čia gali būti 'bet'?... Pridėkie iš čemodaną užkandžių, butelką Rojaus skystimėlio, aš išvažiuosiu tramvajum pirma, o tu atvažiuosiu truputį vėliaus. Išlipsi prie didžiojo kalno, kur aš tave pasitiksiu ir nelapė nesulos, kaip mudu pajvairstinsiva savo gyvenimo nors vieną dieną."

Ežeras, tarsi milžiniškas veidrodis, telkšo įpintas į žaliuojančių krūmų vainiką. Saulė, ta maloni mūsų žemės motina, tarsi gėrėdamas savo tvariniais, šypsosi žiūrėdama iš viršaus ir siunčia savo šiltus bučiūkus ant tylių tviskančio ežero veido. Visur tylu, jauku. Tik žiogeliai, tarsi plėniniais savo liežuveliais, traukdami savo kanklinės orkestros himną ir paukštelių čiulbėjimas skrido per tos tylumos tinklą ir judino jos šilkinius siūlelius. Vienok šioj žavėjančioj tyloj, šiame šilkiniame tyne, kurį strigo paukštelių čiulbėjimo bei žiogelių kanklių orkestros balselių aidai ir judino šilkinius tylos tinklo siūlelius, kur tai toli, už augšto, suaižėjusio kalno, gremėzdiskai traukė savo išgervusį čiauskėjimą anglies kasyklos trauktuvais ir ilgas dūmtraukis stūmė, tarsi prievarta, net dvilinkuojanti, juodu dūmų milžinišką kirminą į erdvę.

Ir tuom pačiu kartu tas gremėzdiskas kasyklos trauktuvo čiukšėjimas, tas juodu dūmų milžiniškas kirminas, ruoguojantis orą, davė suprasti, jog ten, žemės gilumoj, didžiausiam gyvasties pavojuje dirba suvargęs proletariatas. Jis pikėms kerta, dinamitu ardo ir pila į vagonėlius anglį, kuri žiemos metu apsilūds aksomuose skėstančius turčių rūmus bei šilkuose šlamanius, be jokio darbelio ir pertekliuose gyvenančių, ponių bei panelių išlepusius kūnus.

Šie darbo milžinai neturi laiko ateiti prie šio, su saule besibučiuojančio ežero, negali pasidžiaugti gamtos grožybėmis, negali pasiklausyti paukštelių čiulbėsio ir negali nusiplauti juodomis dulkėmis aptraukto savo kūno. Jų ausys užglūštos dinamito trankiais šūviais. Vietoj paukštelių čiulbėjimo, jie girdi tik geležinių kūjų ir plieninių kyliu monotoniską dzingėjimą, plieninių siūpelių išgverusį zvangėjimą ir širdį sudrebinantį, virš jų galvų, milžiniškų akmenų tratėjimą.

Šitokiose tai aplinkybėse ir prie šių dviejų vaizdų, tarsi du vagys, prisilinko prie ežero jaunas kunigiukas su savo brandingą gaspadinę, pasitęsė divoną ant pievos, susėdo, atsidarė čemodaną ir pradėjo dalintis savo grobi: Tai buvo už tu suvargusių angliakasių pinigų supirkta šviežia paukštiena, skanus pyragaičiai, svietas, sūris ir butelis geros benediktinos.

Juodu valgė, gėrė, gėrėjosi gamta ir kvėpavo tyrų tyriausiu oru. Kuomet tuom pačiu tarpu, tie darbo milžinai, kurių naudą šiuodu parazitai dalinai, skendo dinamito dūmuose, kvėpavo anglies dulkėmis, graužė juodos duonos pluta su maža cilute prasčiausio sviesto ir iš blėkinų butelių gėrė šaltą kavą.

(Toliaus...)

ŽODIS VARGUOLIAMS

Draugai darbininkai, mes nenusiminkim, Kad priešai susaudė daug mūsų draugų, Bet širdis liūdnasias kerštu užliepsnokim Ir kilkim prieš gaują budelių nuozmių.

Vardus žuvusiųjų į knygą įtraukim Ir visad turėkim gilioj atminty, Ir kas juos nužudė ilgai nepamirškim, Nes bus reikalinga tas mums ateityj!

Zinokim, kad kraujas pralietas mūs' brolių Atmonyt budeliam ir kovą vis šauks Ir kad tos smetoninės gaujos budelių Nuo skurdžių, varguolių baumės susilauks.

Kaip greit mes, varguoliai, vienybėn sueisim Ir stosim į kovą su priešais drąsiai, Taip greit mes ir kovą už laisvę laimėsime Ir gaujas budelių nubausim už tai.

Visi mes supraskim, kad upės bėgimo Gi niekas negali užvert—sulaukit, Taip mūsų, varguolių, narsingo kilimo Negali budeliai ginklais nužudyti.

Juškutis.

PITTSBURGHAS IR APIELINKĖ

Besimeiluodami Numirė

Gruodžio 21 d. Imperial Hotel, East End Pittsburgh, rasta lovoj gazo dujomis užtroškę vyras ir moteris.

Tyrinėjant sužinota, kad tai būta ponios L. Ozarsky, 33 metų amžiaus, nuo 1601 Tustin St., ir pono W. Chappelle, 60 metų amžiaus, nuo Pemberton St. N. S. Pitts. Abu būvę našliai ir turėję didelius vaikus.

Velionių giminės sako, kad velioniai buvo pastebimi draugaujant jau nuo pereinio sausio mėnesio, ir būvę raginami apsigyventi.

Tolimesnis tyrinėjimas parodė, kad velioniai dar nebuvę vedę, tiklari karčiais užėdėvę ir minėtą viesbutį pasimeiluoti.

Prieš-Kalėdiniai Atbalsiai.

Gruodžio 22 d., namuose 116 Gary St. West End, atrasta motina, Stella Bunir, su keturiais kūdikiais badaujant. Vyriausias kūdikis 7 metų, jauniausias 8 mėnesių.

Juos atrado (žinoma painformuota kaimynų) panelė Mary Walsh, kuri dirbo delei vienos labdarybės draugijos. Su badu kovojanti moteris, matomai, jau neturėjo visos samonės, nes merginai įėjus vidun, moteris puolėsi ją draskyti.

Ištyrus dalyką, pasirodė, kad moteris su vaikučiais nieko nevalgę isbuvo istisas tris dienas.

Policistams ir šaip geriems žmonėms sumetus \$30, po kelių dienų vėl galės badauti.

Tai tvarka! Kam kalėdos ir džiaugsmas, o kam badas ir mirtis klibina duris.

17 metų amžiaus mergina, tula Goldie Knox, nusivėdė savo tėvo namuose tik todėl, kad jos neleido į miestą važiuoti ir pirkti savo draugams kalėdų dovanų.

Policistai randa daug mažų vaikų, paklydusių miesto gatvėse, bejieskančių kalėdų die-duko.

Vaikams mokyklose, laikraščiai, o tankiai ir patys tėvai pripasakoja visokių nesamonių apie kalėdų diegą, vaikų paskui eina iš proto delei to, pridarydami visokių nesmagumų ir tragedijų. Tėvai turėtų savo vaikučiams tinkamai išaiskinti kalėdų dieguką, o ne taip kaip dabar.

Išdykęs Vaikas.

PATERSON, N. J.

Supranta Savo Reikalus.

Gruodžio 25 d. keletas progresyvių žmonių susirinkę pas drg. J. Dulkį ir besikalbant, d. F. Jokubauskas pakėlė klausimą apie Lietuvos kovojančius draugus darbininkus. Priėjom visi prie išvados, kad mūsų visų pareiga remti Lietuvos kovojančius darbininkus ir sumetėm \$11.00. Aukavo sekami: J. Dulkis, T. Dulkienė, K. Ivanauskas, A. Ivanauškinė, A. Shell, A. Shellen, J. J. Dulkis, K. Dulkienė, A. Petkus, A. Petkuvienė, F. Jokubauskas po \$1.00.

Aš sakau, tai pagirtinas darbas. Pažiūrėsim kę kiti darys, o juk Patersone progresyvių yra daug.

M. Pu—tė.

BOSTONAS IR APIELINKĖ

BOSTONIEČIŲ PROTESTAI PRIEŠ FAŠISTUS.

Gruodžio 26 d. įvyko revoliucinių darbininkų protesto mitingas prieš Lietuvos fašistų budeliskus žygius. Publikos susirinko apie porą šimtų, aukų surinkta virš poros dešėčių dolerių. Kalbėjo d. R. Mizara ir M. Plepys. Šis mitingas skaitomas nepavykusiu delei to, kad nebuvo atitinkamai išgarsinta; dienos ir laikas buvo sumaišyta: per "Laisvę" skelbta, kad mitingas įvyks subatoj, kalėdų dienoje, po pietų, o plakatais skelbė ir įvyko nedėlios vakare. Publika rinkosi subatoj po pietų ir vakare, nedėlio po pietų irgi vakare ir taip susimaišė dalykai, jog mitingas skaitomas nevykęs ir todėl bus rengiamas darbičių mitingas antru kartą. Diena ir laikas bus paskelbta vėliau.

Sendariečių ir Keleivinių Mitingas.

Gruodžio 31 d. įvyko sendariečių ir keleivinių bendrųjų protesto mitingas, kuriam publikos dalyvavo apie 500. Kalbėjo Michelonas, Paulauskas, Ivaškevičius ir Bagočius. Pirmieji du kalbėtojai aiškiai ir griežtai pasmerkė klerikalų-fašistų smurtą; reikė Lietuval pavojų iš Lenkų pusės, apie Rusiją pirmine draugiskai, komunistų visai neminėjo ir agitavo remti Lietuvos likimą aukomis. Ivaškevičius vien tik agitavo už aukas. Aukų surinkta \$91. Kadangi tiek mažai, tai rinko antru kartą, kad padarius bent šimtinę, kiek antru kartą surinko ir iš viso—nesužiņojau. Bet visgi pagal publikos skaičių — suaukauta mažai.

(Teko sužinoti, jog Bridgewater, mažam miestely, dalyvavo visi lietuviai, apie 100, komunistų surngtose praktabose ir surinkta aukų apie 80 dolerių.)

Paskutinis kalbėjo Bagočius. Jo kalba pamatiniai skyrėsi nuo pirminio. Bagočius pateisino visas partijas, pabrėždamas teisingą klerikalus ir jų partiją; nerado juose fašizmo. Priežastis smurto, pagal Bagočių, ne vagystės ir begaliniai grobimai (nors pripažino, kad ten yra vagių didžiausi lizdai, bet esa, visi vogė), jokiū būdu ne kunigų, vyskupų ir jų gaspadinėlių algos kam buvo galvoje; Smetona su Valdemaru yra monėks, per virvutę sokanėnos, kurią suka trys caristiniai kapepai. Tai ir viskas.

Mitinge žmonės susirinko protestuoti prieš fašistinį smurtą, visi liepsnoja neapykanta prieš klerikalus. Tokiam mitingė, tokioj atmosferoj, aš netikiu, kad pats Valdemaras ar Smetona kalbėtu skirtingiau, kai ponas Bagočius kalbėjo. Po kalbų Michelono su Paulausku, jeigu būtų pasirodė Smetonėje Valdemaras bei Smetona, neabejoju, kad jie būtų atkanos publikos dautimis sukramtyti. Bet po kalbos Bagočiaus — lengvai galėjo atsistoti ant tu pačiu pagrindų ir su mažom obstrukcijom, būtų galėję kal-

bėti. Tai tokia atmosfera Bagočius paliko po savo kalbos. Nors jis irgi komunistų veik nekabino, kaip ir pirmieji kalbėtojai, bet aš negalėčiau ginčyti, kad jis ryt po ryt negarbina Smetonos. Pagyvensim, pamatysim.

Vienas svarbiausių dalykų yra žymėtinai, tai nei vienas kalbėtojas, nei žodžių neprisiminė apie masinius areštus ir žudymus darbininkų. Mitinge susirinko veik vieni darbininkai, jie trokšta, kai žuvis vandens, išgirsti, gauti išaiškinimą ir pasmerkti budeliskus fašistų darbus. O čia nei žodžių apie tai neprisiminta. Kalbėtojai neatsakė publikos troškimams ir todėl reikia žymėti faktą, kad mitingas, kaip dvasiniai, taip medžiaginiai, nepavykęs. Labai gaila, kad taip atsitiko. Vienok, šiom tarpų kaltininkų ne-jieskosime.

Rep.

YOUNGSTOWN, OHIO

ATSAKYMAS S.L.A. 157 KP. NARIUI

Nesinorėtų laikraštėje užimti ginčams vietą, bet kadangi narys per "Tėvynę" užsi-puola ant bolševikų ir "Laisvės," todėl negalima užlylėti neatsakius. Jis labai pyksta, kad "Laisvėje" buvo pavadinta lietuviška vėliava kumelaitė ir tokį pavadinimą skaito ižeidimu S.L.A. 157 kuopos. Bet koks gali būti šmeižimas, kuomet ant vėliavos yra kumelaitės paveikslas? Jeigu korespondentas pavadins Amerikos vėliavą žvaigždynu, tai ar čia bus šmeižtas? Jeigu šmeižia Lietuvą ir kuopa, tai šmeižia tas, kuris padarė vėliavą su kumelaitės paveikslu.

O gal S.L.A. 157 kuopos narys skaito šmeižtu korespondento pasakymą, kad kuopa nereikalinga vėliava? Bet ji ir pats tą pripažįsta, nes kuopa nieko neveikia, kur galėtų vėliavą pavartoti. Kuopos narys taipgi neužginčino, kad bėgiu šėsiu ar septyniū mel tik viena sykį vėliava buvo išnešta iš svetainės.

S.L.A. 157 kuopos narys sako, kad kuopa negalinti su-rengti jokių išvažiavimų, ne-miesto galva uždraudęs visokius pasilinksminimus miesto žemės, o prie kitų vietų gatvėkariai nepriveža. Be-kodėl kitos draugijos gali su-rengti išvažiavimus ir jos su-randa būdus, kaip tas vietą pasiekti? Kitų organizacijų narius vežioja ir gatvėkariai tik neveža S.L.A. kuopos narių. Tai jau blogi dalykai!

Bereikalingai užsiuolium ant klibo gaspadoriaus. Je-gu jis būtų toks prastas, kaip S.L.A. 157 kuopos narys saku tai pas save nelaikytų vėliavos, o juk ir dabar pas jį randa vėliava.

Užbaigdamas savo korespondenciją, narys grumoja komunistams ir sako, kad kuopa turėsianti su jais kitaip pasielgti. Tai bereikalingas gruo-jomias. Komunistai nonna-gas ir visuomet teisybę sak ir sakys. Vietos lietuviai try-mato, kur teisybę ir todėl ne-pasiseks komunistus nugsadinti. A.L.D.L.D. Narys.

Pabėgo Kalnys

Lapkričio 26 d. Šiauliuose nu-darbo miesto turgavietėje pabė-go nuteistas Šiaulių apygardo teismo 6 metams kalėti kalnys Rutkauskas Vladas.

DRAUGŲ ATYDAI

Naujų metų jau sulaukėme. Darbininkų Kalendoriaus dar turime 12,000 egzempliorių ant rankų.

Lai būna visų pasiryžimas platinti kuo smarkiausiai, kad neliktų nei vienos kopijos.

Kurie jau išpardavėte visus kiek turėjote užsisaę, tuojau reikalaukite daugiau prisijusti.

Kur tik gyvena lietuvių, ten turime pasirūpinti pristatyti DARBININKŲ KALENDORIAUS. Jokia knyga lietuvių kalboje taip lengvai nesiplatina, kaip DARBININKŲ KALENDORIUS. Jei liktų nors šimtas egzempliorių neišplatintų, tai turėtume liūdnei prisipažinti, kad mūsų literatūros platinimo aparatas prastai veikia.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

46 Ten Eyck Street Brooklyn, N. Y.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekai
Čia randaai dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vis-tos daug prieinamesne kaina, negu kur kitur darbdarė lais- A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 8046 CHENE ST.—DETROIT.

GERIAUSIAS PIRKIMAS

Tel. Cleveland 6654

JAMAICA--

Vienai šeimynai 6 kambarių namai

su visais vėliausios mados parankumų ir patogumų įtaisymais; ažuolo grindys, "talios" virtuvėje ir maudynės į sieną įbudavotos ir laisias (shower) nusimaz-gojimui prietaisai; garo šiluma, kanalizacija (sewers), gasas ir elektra.

Privaziavimas patogus iš visur. Septyniom minutėm laiko daeinama iki didžiąjai Jamaica stočiai; 10 min. iki Jamaica elevatoiro linijai ir 5 min. iki Sutphin Boulevard, iš kur traukiniai eina į Long Island City.

Atsišaukite:

BATVINIS BROS.

10739--115th St., Richmond Hill, N.Y.

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

NEW YORKO ŽINIOS.

Pereita nedėdienį įvyko Lietuvos Politikos Klubo metinis susirinkimas. Kaip ir metinį susirinkimą, narių susirinkimo skaitlingai. Išskausyti valdybos raportai. Prisidėjimas prie Aukščiausios Priešlaudos palikta iki po minios organizacijos suvažiavimo, kuris įvyks šiomis dienomis. Nutarta surengti balių bendrai su ALLD. 16 kuopa. Išrinkta valdyba pasiliko sehoji.

I pabaiga susirinkimo pakelta klausimas reakcijos Lietuvoje—delei sandymo nekaltai Lietuvos darbo organizacijų ir unijų vadų. Buvo įvairių išsireiškimų. Pasiūlyta surengti protesto susirinkimą. Pasirodė, kad Klubas priklauso prie Didžiojo New Yorko Progresyvių Organizacijų Sąjūdos, kuris buvo surengtas tuo klausimu protesto prakalbas. Prieita prie išvedimo—parinkti aukų tiems Lietuvos darbininkams, kurie nukentėjo, bei jų šeimynoms, kurios liko be duonpelių, kurių gyvybę pakirto kruvinoji fašizmo giltinė.

Reikia priminti, kad šiame klausime buvo karštų kalbų, ir tik pora atsiėjo, kurie netiesioginiu būdu, nežinodami tikrų dalykų, bandė teisinti fašizmo kruvinus darbus. Jų supratimu, tai Lietuvos liaudis nuvertė laudininkų ir socialdemokratų valdžią. Jų aiškimas: girdi, nuverstoji valdžia perdaug lenkams laisvės suteikė, atidarydama tam tikrą skaičių lenkų mokyklų, ir t. t. Dar kiti argumentavo, kad Amerikos lietuviai neturi kistiis į Lietuvos reikalus. J tuos visus primetimus buvo tinkamai atsakyta. Ir kad daugiau panašiu diskursu būtų nevyorkiečių tarpe, jie įgautų gilesnį politinį supratimą, jų nusistatymas būtų aiškesnis. Reikia priminti, kad daugumai trūkstą žinojimo, apsiškaitymą; in nusistatymo ne tik šiame klausime, bet ir kituose. Bė susirinkimo ūpas buvo aiskus prieš Lietuvos fašistų reakciją, prieš sandymą nekaltai Lietuvos darbininkų vadų, prieš draskymą profesinių sąjūgų ir t. t.

Rinkta aukos. Aukavo \$2. Kamos ypatos: V. Incias \$2, A. Vildzius \$2; po \$1—P. Mingila, K. Kreivičienė, T. Lesajus, M. J. Grigas, P. Vosilius, L. Jesulaitis, J. Reklis, J. Kleiza, A. Matulis, V. Gendvila; po 50 centų—P. Belskauskas, S. Virbukas, M. J. Iškauškas; po 25c.—M. Byla, J. Akstanavičius, V. Gvazdaitis. Viso \$16.25.

Visiems aukavusiems, var-

de nukentėjusių nuo fašistų teroro, tariau širdingai aciu. Piniagai perduoti drg. V. Paukščiui, L. Darb. Rėmimo Kom. sekretoriui.

Išrinkta delegatai į Didžiojo New Yorko Organizacijų Sąjūdos metinę konferenciją, kuri įvyks ateinantį nedėdienį "Laisvės" svetainėje.

Susirinkime Buvęs.

53 ŽUVO NUO ALKOHOLIO

Kalėdų ir naujų metų tarpusavenciais New Yorko žuvo apie 53 asmenys nuo blogo alkoholio gėrimo. Išviso nuo 1 d. sausio, 1926, iki 3 d. sausio, 1927, New Yorko žuvo nuo alkoholio 790 asmenų. Tai biskj skaitlinė!

PAUKŠČIŲ PARODA.

Šią savaitę New Madison Square Gardene tesiasi paukščių—vistių, karvelių ir kitų paukščių—paroda. Bus kalbėtojų ir iliustracijų, nurodinančių apie pridabojimą paukščių.

RAUPLIS BROOKLYNE.

Dr. L. I. Harris, sveikatos departamentu galva, praneša, kad Brooklyne yra apsirėiskusis rauplis pavojus. Susirgę keletas asmenų.

CLEVELAND, OHIO

Clevelandas Sniege Iki Kelių. Kalėdų naktį Clevelandą aplankė (kartu ir Ohio vaistija) didelė sniego pūga, apklėjo sniegu kai kur iki 6 pėdų storio.

Nuo 1913 metų tiek sniego nebuvo Clevelande ir tokios vėtros. Delei tos priežasties 195 gatvėkariai išsoko į rekių. Šimtai automobilių pakelėse pusnyse paskendė. Šimtai žmonių turėjo gatvėkariuose pakvoti.

Clevelandas nematė tokios pašalūsios pūgos nuo lapkr. 10 d. 1913 metų ir kovo mėn. 1888 m.

Traukiniai atėjo nuo 2-ju iki 4 valandų sutėlavę. Tarpe 2,500—3,000 automobilių palikta sniege. Panedėly (27 gruodžio), turės būt svilkta per Clevelando Auto Club Service Agency.

Buvo tokių įvykių, kad iešios šeimynos, kurios buvo išvažiavę į užmiestį kalėdas praleisti, įvažiavę į pusnyne, priverstos buvo nakvoti.

Miesto patarnavimo direktorius Wm. S. Ferguson pareiškė, kad anksčiau seredos (29 d. gruod.) negalės kelių iškasti. 800 darbininkų dirba, su 200 trokų, 24 valandas i para.

Gamta davė darbo bedarbiams, kurie jo laukė—800 gavo darbą po 50c. į valandą ir gali jie dirbti po du "šifus"—16 val.

Sniego visur pilna. Išrodo tikras kalėdų laikas, kada prisimeni Lietuvos žiemą, kuomet veža tave atostogų iš tarnystės namo pas tėvus su paviržium, jei tarnavai pas gerą gspadorių.

Koresp. No. 8.

WORCESTER, MASS.

Aukos Politiniams Kaliniams.

Štai ir pasekmės T.D.A. 13 kp. aukų rinkikų d. Petkūnieneš ir Kudarauskienės politiniams kaliniams dėl kalėdų švenčių. Gruodžio 21 d. pasūsta čekis \$19 į T. D. A. distrikto ofisą Bostonan. Aukavusiųjų vardai: po \$1—S. Steponavičius, A. Vilčiauskas, S. Staliūnionienė, J. Šimkus, A. Katkauskas; po 50c.—F. Bartušis, K. Daugėla, J. Morkūnas, P. Kazlas, J. Dir-

zius, B. Praslauškas, F. Gerbutavičia, D. Zemaikis, M. Stalius, V. Navikas, J. Lietuvninkas, J. Motiejaitis, N. J. Kudarauskas, A. Granickas, I. Urmonas, V. Žitkus, po 25c.—G. V. Kukauskas, Pačesa, D. G. Justus, P. Baciačius, J. Bakšis, J. Stankūnas, J. Petkūnas, O. Petkūnienė, P. Kamarauskas, H. Stankus, B. Ramanauskas, A. J. Miliauskas, V. Tumanius, P. Vizbara, J. Kiela, J. Palukaitis; Čerionė 45c. ir dar keletas smulkesnių aukų. Vardu politinių kalinių širdingai aciu visiems aukojusiems.

T.D.T. 13 Kp. Kor.

CHICAGOS ŽINIOS

SVARBI KONFERENCIJA

Lietuvoj užviešpatavo fašizmas. Balsavimas išrinktoji valdžia nuversta fašistų smurtu. Lietuvos žmonių teisės sutremtos, jų valia paminta. Smurto keliu uždėtas fašistų režimas įvedė visame krašte terora. Darbininkų organizacijos uždarytos. Spaudos, žodžio laisvės visai užgimaužta. Kas priešingas fašistams, tas slopinamas.

Amerikos lietuviai negali ramiai žiūrėti į tokią skaudžią mūsų brolių padėtį. Mes turime stoti jiems pagelbon. Todėl Chicagoje ir Apieilinkės Draugijų Sąrysis šaukia visu pažangųjų draugijų, klubų ir kuopų konferenciją, kuri bus nedėlio, sausio 30 d., 1927 m., Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted st. Todel kiekviena draugystė turi išrinkti 3 delegatus į šią konferenciją. Konferencijoj bus svarstoma, kaip geriaus padėti Lietuvos darbininkams ir visam progresyviam elementui kovoti prieš juodąjį fašizmą Lietuvoj.

Konferencija prasidės 2 val. po pietų. Pirm. J. Gelgauda Sekr. Vincent V. Vasya. 3116 So. Halsted st., Chicago, Ill.

P. S. Jeigu nesuspėjumėte išrinkti delegatus, valdyba gali atsilankyti į konferenciją.

GRAND RAPIDS, MICH.

Gruodžio 19 d. LDSA. 37 kp. statė scenoj gražų, nors ir iš turčių gyvenimo, veiklą, būtent, "Valkata" (keturių veiksmų dramą).

Lošimas nusisekė gerai. Aktoriai savo roles atliko pagirtinai, jų kalba buvo aiski ir visiem suprantama, kas prieišoimo yra labai svarbu, nes kada publika žodžių nenugirsta, nors aktoriai ir gerai loštų, veiklas publika lieka nesuprantamu ir nuobodžiu. Šitame gi atsitikime publika užsilaiškė pavyzdinčiai—ramiai (išėmus keletą vaikūčių, kas yra neįsvegtinama). Tas parodo, kad veiklas padarė gerą įspūdį ant publikos. Tragiskosios veikalo vietos ne vienam išpaudė ašaras iš akių, o paprastai mūsų scenoj atsitinka, kad tragiskiausiose vietose publika juokiasi, ir tas sugadina visą įspūdį.

Renjiant šį veiklą komisija turėjo daug rūpesčio, kadangi drg. P. Karalius, turintis viena iš svarbiausių rolių, būtent, Valkatos, prieš patišoima sunkiai apsirgo. Veikalas labai ilgas, o rolė sunki, kitam išmokt tą rolę į taip trumpą laiką nebuvo galima, todėl rezisierius drg. J. Sakalauskas buvo priverstas sulost tą rolę, nors išmokt jos jau nebuvo kada. Bet sulosė neblogiausia.

Drg. Grušiuotė Liudmilos rolėj atrodė gerai. Nors labai jauna dar mergina, bet sulosė gerai. Ji turi scenišką gabumą ir privalo į lavinti laudama tankiau. Drg. A. Krasnauskas, Zigmonto, jauno oficeriaus rolėj, labai gerai atrodė ir lošė pagirtinai. Drg. A. Krasnauskas yra labai rūpestingas aktorius. Jis ne vien rolę rūpinasi išmokti, bet pasirūpina, kad jo kostiumas būtų tinkamas, kad scenerijos būtų tinkamos ir j laika sustatytos, jis padeda ir aktorius nugriminuoti; tokis jo rūpestingumas labai palengvina komisijos darba.

Drg. J. Urbonas yra irgi rūpestingas aktorius, repetičijū jis niekada neapleidžia, stengiasi išmokt rolę, ir atlikt ją gerai. Faidejusas Kozlovo rolėj jis puseinai gerai lošė. Drgg. Garbanauskai Liniaučių rolėse atrodė tikri ponai, ir lošė gerai. Drg. Glo-

bucienė Zonės—tarnaitės rolėj labai tiko. Savo rolę mokejo ant atminties, nei žodžio nepraleido, kalbėjo aiskiai ir garsiai, nors nedaug lošosi, bet lošė gana gerai. Policijantų roles atliko drgg. D. Krasnauskas ir F. Varnas; nors jų roles trumpos, bet atliko gerai.

Sufflorius drg. J. Adomaitis savo užduotį atliko pagirtinai. Jo balsas nesigirdėjo publikoj, kaip kad dažnai mūsų scenoj atsitinka.

Publikos irgi buvo pusėtinai daug. Kuopos narių ir aktorių pasidaravimu parduota daug tikrietių is anksto. Galima tikėtis, kad 37 kuopai tiks tiek pelno.

Viskas būtų buvę gerai, kad ne drg. P. Karaliaus sunki liga, kuri atnešė Grand Rapids darbininkiskam judėjimui didelį nusiminimą, nes drg. P. Karalius yra vienas iš veikliausių šio miesto draugų, Kuopos Korespondentė.

DETROIT, MICH.

Pavykęs Protesto Mitingas.

Šiandien, šausio 1 d., 1927 m., Detroito lietuvių masinis mitingas, skaičiuje apie tūkstantis ypatų, vienbalsiai pamerkė Lietuvos žmogžudžių fašistų valdžią; vienbalsiai priėmė protesto rezoliuciją ir gelbėjimui Lietuvos darbo žmonių ir kovai su fašizmu sudėjo 113 dolerių aukų.

Pas visus susirinkusius reišėsi didžiausia panieka budesliams klerikalams-fašistams už susaudyma keturių draugų.

Detroitiečių obalsis: mirtina kova fašistams už paliosavimą Lietuvos vargdienių! Draugiškai, Mikas.

WORCESTER, MASS.

Gruodžio 26 d. įvyko A.L.D.L.D. 11 kuopos susirinkimas. Narių atsilankė neperdaugiau. Mat, viena, tą dieną labai snigo, o antra, tą kalėdos kai kuriuos sulaiškė namie. Apart kitų klausimų, daug kalbėta, kodėl įvairiuose parengimuose, renkant aukas, prižadama aukojusių pavarde garsinti "Laisvėje", o pasukui negarsinama. Nutarta, kad ateityje būtų pavarde garsinamos. Tą darbą turės atlikti kuopos organizatoriai.

Sekantiems metams išrinkta kuopos valdyba: organizatorium J. Urmonas, fin. sekret. J. Karzija, prot. sekr. senasis—V. Tumonis, izd. J. Skliutas, knygiūmi J. Urmonas, pagelbininku J. Skliutas, korespondentu J. J. Bakšys.

Linkėtina naujai valdybai gerai darbuotis del organizacijos labo.

Tą pačią dieną, vakare, buvo surengtos prakalbos prieš Lietuvos fašistų žygius, kuriose kalbėjo drg. L. Pruseika. Viskas pavyko gerai.

Laikė surengtu prakalbų buvo renkamos aukos. Aukojos sekami: H. Stankus, M. Čiras, V. Prastauskas, Jokubaitis, J. Girdinius, K. Vaivada, J. Petkūnas, J. Žolimas, M. J. Meškis, H. Likšys, Juodsnukis, P. Čaika, J. Karzija, J. Šalaviejus, V. Repečka, J. Urmonas, P. Kazlauskas, V. Dauris, T. Miškinis, N. J. Kudarauskas, A. Repešienė po \$1; J. A. Motiejaitis, A. Katkauskas, J. Liutkevičius, A. Kiaulėnas, Tinkus, M. Žukienė, K. Valantkevičia, K. Vizbaras, J. Tamutis, K. Juodaitis, Stankūnienė po 50 centų; J. Lietuvninkas 65c. Smulkių surinkta \$8.85. Viso \$36.

Kuriė aukojos mažiau 50c., ty pavardžių negarsinu. Visiems aukotojams tariu širdingai aciu.

ALLD. 11 Kp. Org.

Du Sėbrai Susipešė. A. Jasaitis biznevojo per vią veik vasarą p. A. Dėdno valdainių kromelyje, reiskia, buvo įj nupirkęs. Bet žiūriu, gruodžio 30 d. anglių laikraštyje pranešama, kad pastarasis uždėjo "attachment" ant Jasiacio kromelio, reikalaudamas 500 dol. Nugi einu pro šalį, istikro užrakintos durys. Tai yra abu socialistai ir tautiški patriotai, labai draugiškai sugyveno kadaisė SLA. 57-toj kuopoj, o dabar provojasi.

Mat, tokia gadyne jau atėjo. Lietuvos valdžioje revoliucija, tai ir čia vienminčių tarpe revoliucija.

Tėmytojas.

A.L.D.L.D., REIKALAI

A.L.D.L.D. 4-TO APSKRICIO KUOPŲ ATYDAI

Pittsburgho ir apieilinkės A.L.D.L.D. 4-tas apskritis rengia prakalbų maršrutą; kalbės d. Žaldokas iš Chicago.

Maršrutas prasidės su 11 d. vasario. Šiose kolonijose turi įvykti prakalbos:

11 d. vasario—N. S. Pittsburgh; 12 d. —McKees Rocks; 13 d., 1:30 val. po pietų—Soho daly, Pittsburgh; 13 d. 7:30 v. v.—New Kensington; 15 d., 7:30 v. vak.—Wilmerding; 19—Castle Shannon; 20 d., 1:30 val. po pietų—Courtney; 20 d., 7:30 val. vakare—Donora.

Jeigu paskirtose dienose galima gauti svetaines ir parankū, tai malonėkit greitai pranešt apskričio sekretorei svetainės antrašus, nes apskritis rūpinsis apgarsinimais. Jeigu kurioms kuopoms paskirtose dienose nebūtų parankū, tai greit praneškite, tai bus galima apmainty.

Draugiškai, A.L.D.L.D. 4 Apskr. Sekr. A. K. Šliekiene, 215 Overbrook Blvd., Carrick, Pa.

A.L.D.L.D. 4-to APSKRICIO 21-MOS KONFERENCIJOS PROTOKOLAS

ALDLD. 4-to Apskričio konferencija laikyta 28 d. lapkričio, 24 Lokust St., McKees Rocks, Pa. Konferencijai atidarė apskričio organizatorius drg. J. D. Šliekas 11:30 val. ryte. Mandatus sutvarkyt paskirta P. J. Šliekas ir F. Vilkas. Mandatų komisija pranešė, kurios kuopos prisistūde delegatus.

122 kuopa—S. Matikaitis ir J. Seniauskas; 33 kp.—J. Urbonas, P. J. Šliekas, P. Kavaliauskas; 121 kp.—A. Urbonienė, R. Beniušienė, R. Beniušis ir J. Vapsa; 40 kp.—F. Rodžers, J. Miliauskas; 61 kp.—J. Adomaitis ir K. Leliūsis; 156 kp.—E. K. Surmaitienė; 222 kp.—J. Ramoška; 180 kuopa—F. Vilkas; 87 kp.—K. Bočiūnas; 74 kp.—K. Stašinskas.

Delegatų dalyvavo 18 nuo 10 kuopų. Pirminku išrinktas drg. K. Stašinskas, pagelbininku drg. F. Rodžers. Rezoliucijų komisjon išrinkta šie draugai: J. Urbonas, J. Miliauskas, J. D. Šliekas.

Skaitytas protokolus pereinot konferencijos ir priimtas su pataisyimu. Valdybos raportai išskausyta ir priimti.

Valdyba visa dalyvavo konferencijoj. Specialių komisijų raportai. Pkriko komisija pranešė, kad piknikas pavyko gerai, pelno davė \$59.40. Raportai išskausyti ir priimti.

Raportai iš kuopų veikimo. 222 kuopa narių turi 10; izde pinigų \$23.30. 40 kp. narių turi 25; pinigų \$13.73. 33 kp. narių turi 38; pinigų \$3.48. 121 kp. narių turi 25; pin. \$57.37. knygų vertės \$26.50.

156 kp. narių turi 10; pin. \$1.26. 180 kp. narių turi 30; pin. \$8.00. 74 kp. narių turi 22; pin. \$29.45. 61 kp. narių turi 29; pin. \$106.30. 87 ir 122 kp. nepridavė narių skaičiaus.

Raportų smulkesniškai nerašau, nes daug vietos laikraštyje užimtu. Tiek reikia pasakyti, kad kuopos gerai stovi ir daug pasidaravę geriems tikslams.

Tarimai Nutarta surengti dr. Kaškiaučiai paskaitų maršrutą. Darbas palikta apskričio valdybai. Maršrutas

Nutarta surengti koncertą; darbas palikta valdybai.

Nutarta nupirkti "Vilnius" ir "Laisvės" serij iš apskričio izdo. Nors 4-tas apskritis jau turi pirkęs apie po du šeri pirmiau, bet dar nutarė po šeri nupirkti.

Nutarta paaukoti \$10 politiniams kaliniams (\$5 Lietuvos ir \$5 Amerikos politiniams kaliniams).

Nutarta duot Centrai patarimą, kad išleistu dar vieną dr. Kaškiaučiaus knyga.

Priimta 3 rezoliucijos: viena prieš Lietuvos valdžią, antra "Vilniai" užuojautai, trečia prieš kritikus. Nutarta surengti pikniką ateinančioje vasarą. I komisiją išrinkta del: E. K. Šurmaitienė, J. Ramoška, K. Leliūsis.

Nutarta parinkti aukų tarp delegatų "Darbininkų Balsu" naudai ir del "Daily Worker". Aukų surinkta \$10.70. Aukojos šie draugai: J. Gataveckas \$2; J. Miliauskas, K. Stašinskas, J. D. Šliekas, K. Leliūsis, J. Ramoška, F. Rodžers po 50c; J. Adomaitis, S. Matikaitis, J. Jesadavičius, J. Vapsa, R. Beniušis po \$1. Viso surinkta \$10.70.

Rinkimas apskričio valdybos 1927 metams. Išrinkti šie draugai: J. Gataveckas, J. Jesadavičius, A. K. Šliekiene, J. D. Šliekas, K. Leliūsis. Alternatai: J. Urbonas, R. Beniušienė ir E. K. Šurmaitienė.

Nutarta kiti konferencijai laikyti McKees Rocks, Pa. Konferencijai užsadarė 3 val. po pietų. Konferencijos pirminkas, K. STAŠINSKAS. Sekr. A. K. ŠLIEKIENE.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

bas rengiamas kurtu su APLA. ir LDSA. kuopoms. Nutarta surengti koncertą; darbas palikta valdybai.

Nutarta nupirkti "Vilnius" ir "Laisvės" serij iš apskričio izdo. Nors 4-tas apskritis jau turi pirkęs apie po du šeri pirmiau, bet dar nutarė po šeri nupirkti.

Nutarta paaukoti \$10 politiniams kaliniams (\$5 Lietuvos ir \$5 Amerikos politiniams kaliniams).

Nutarta duot Centrai patarimą, kad išleistu dar vieną dr. Kaškiaučiaus knyga.

Priimta 3 rezoliucijos: viena prieš Lietuvos valdžią, antra "Vilniai" užuojautai, trečia prieš kritikus. Nutarta surengti pikniką ateinančioje vasarą. I komisiją išrinkta del: E. K. Šurmaitienė, J. Ramoška, K. Leliūsis.

Nutarta parinkti aukų tarp delegatų "Darbininkų Balsu" naudai ir del "Daily Worker". Aukų surinkta \$10.70. Aukojos šie draugai: J. Gataveckas \$2; J. Miliauskas, K. Stašinskas, J. D. Šliekas, K. Leliūsis, J. Ramoška, F. Rodžers po 50c; J. Adomaitis, S. Matikaitis, J. Jesadavičius, J. Vapsa, R. Beniušis po \$1. Viso surinkta \$10.70.

Rinkimas apskričio valdybos 1927 metams. Išrinkti šie draugai: J. Gataveckas, J. Jesadavičius, A. K. Šliekiene, J. D. Šliekas, K. Leliūsis. Alternatai: J. Urbonas, R. Beniušienė ir E. K. Šurmaitienė.

Nutarta kiti konferencijai laikyti McKees Rocks, Pa. Konferencijai užsadarė 3 val. po pietų. Konferencijos pirminkas, K. STAŠINSKAS. Sekr. A. K. ŠLIEKIENE.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Atpigo Linai RIETAVAS. — Ūkininkai skundžiasi, kad linai labai atpigo. Kada pernai už pūdą atpigo po 80 litų, šį rudenį už geranus vos po 30 ar po 35 lt. temoka.

Tel. Triangle 1450 Lietuvos Fotografas IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numaluoja visokius pavelsius įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.

Darbų atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Jei Nori Būti Sveikas, Valgyt Valgius, Gamintus LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER STREET ("Laisvės" Name, Brooklyne)

Kuriam dar neteko būti ir paragauti tikrai lietuviškai pagamintų valgių, tai melžiamie ateti ir persitiktinti. Marčiūnėnė ir Lukauskienė

Tel. Stag 4409 A. RADZEVIČIUS GRABORIUS (UNDERTAKER)

416 Metropolitan Ave. Arti Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y.

AR NORI LAUKTI GERĄ DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVES

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

LENINO MIRTIES PAMINĖJIMAS.

Sausio 22 d., New Madison Square Gardene, New York, įvyks masinis mitingas paminėjimui trijų metų sukaktuvių nuo mirties proletariškos revoliucijos vado, N. Lenino. Pradžią 8 val. vakare. Nujaučiama, kad šiame mitinge dalyvaus virš 20,000 žmonių. Tarpe kalbėtoju bus: Ruthenbergas, Fosteris, Olginas ir kt. Dainuos Ivanas Velikanovas. Bus gera orkestra. Tikietų kainos: 50c., 75c. ir \$1. Ruškaitės!

PROTESTO PRAKALBOS CENTRAL BROOKLYNE.

Sekantį penktadienį, sausio 7 d., Gervės Svetainėje, ant Hudson, ave., Central Brooklyn, įvyks lietuvių masinis protesto mitingas prieš Lietuvos fašistus. Kalbės drg. L. Prusėka. Visi lietuviai turite dalyvauti. Prakalbų pradžia kai 7:30 val. vakare.

OLGINO PASKAITA.

Sekantį sekmadienį Darbininkų Mokyklos name, 108 E. 14th St., New York, M. J. Olginas, Freiheit dienraščio redaktorius, sakys prelekciją temoje "Gyvenanti Revoliucija". Pradžią 8 val. vakare.

PARTIJOS VEIKIANČIŲJŲ NARIŲ SUSIRINKIMAS.

Visi Darbininkų Partijos veikliųjų ir atsakomųjų (tų, kurie turi užėmę Partijos vienetoje įvairias vietas, k. a., organizatoriai, sekretoriai, korespondentai, etc.) narių susirinkimas įvyks sekantį sekmadienį, kai 10 val. ryto, 108 E. 14th St., New York. Bus diskutuojama pastarieji ginčai Visa Sąjunginėj Komunistų Partijos. Pranešimą darys D. B. D. Wolfe.

PASIZADA VEIKTI.

"Laisvės" šleivė buvo užėję trys draugai—J. Smith, A. Ruginis ir J. Draugelis—iš Huntington, L. I. Jie sakė, kad ten lietuvių randasi nemažai ir greitai laiku darbininkškas veikimas bus galima sustiprinti.

SUGRAŽINKIT TIKIETUS.

Tie draugės ir draugai, kurie buvate paėmę pardavinėjimul tikietus del pamatymo Passaic audėjų streika, rodyto judiuose Arion Svetainėje, Naujų Metų dieną, sugražinkit atskaitas — tikietus arba pinigų—greit, nes reikalinga padaryti atskaita. Kurie esate emę iš "Laisvės", tai ir sugražinkite jon.

IŠKILMINGAS BALIUS

RENGIA LIETUVIŲ ATLETŲ KLIUBAS
Nedėlioje, 9 d. Sausio-January, 1927
Labor Lyceum Svetainėje
949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.
Dūrys atdaros 6 val., muzika 6:30 val. vakare
Muzika James Passella's. Įžanga 50 centų.
Klubo antrašas 168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

EXTRA PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešu visiems savo draugams ir pažįstamiems, lygiai ir visuomenei, kad aš atidariau
Restorantą ir "Self Service Lunch Room"
pagal naujausią madą, kurioj galima gauti visokios rūšies maista, kaip lietuviška, taip ir amerikoniška. Aš manau, kad kiekvienas sutiks su manim, kad šviežias ir sanitariskas maistas — tai žmogaus sveikata. O sveikata yra turtas, tad aš užtikrinu kiekvieną, kuris atsilankys pas mane, taps pilnai tuomi aprūpintas. Tad kviečiu kiekvieną atsilankyti.
YALE RESTAURANT
540 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Union Ave. ir Lorimer St.
Savininkas W. AMBOT.

PARAGINIMAS BROOKLYNO LIETUVIŲ DARBININKŲ JAUNUOMENEI.

Nedėlioje, 9 d. sausio, 10:30 val. ryte, "Laisvės" svetainėje, bus susirinkimas Jaunų Darbininkų Kluho (Young Workers Club). Visi nariai turite atsilankyti į šį susirinkimą, nes bus svarbių reikalų apkalbėti. Taipgi bus perskaityta klubo programa ir taisyklės. Kiekvienas narys turėtų atsivesti nors po vieną naują narį.
Kviečiama ir ne narius atėit ir prisirašyti prie mūsų klubo.
Org. H. Bonkevičiūtė.

NAUJŲ METŲ SULAUKTUVES MASPETHE.

Didžiulis Lyrós choras buvo surengęs naujų metų sulauktuvių vakarėlių su programa. Publikos dalyvavo 200 suvirš, nes buvo beveik pilnutėlė svetainė, o ypač jaunuolių. Galima sakyti, kad gana puikiai nusisekė.
Vakareis prasidėjo nuo 8 val. ir tęsėsi iki po vienai. Programą prasidėjo nuo 9 val. Pirmiausiai ant programos sudainavo pats Lyrós choras trejetą dainelių, kurios gana puikiai ir sutartinai išėjo.
K. Kriaučiūnas sudainavo 3 liaudies daineles, "Karvelėli melynasis" ir kitas dvi. Kriaučiūnas dainavo gana gerai, o ypač muziką jis matyt gerai pažįsta, bet dainos pasirinktos ne del tokio vakarėlio, jos tinka tik koncertuose kur dainuoti. Jo dukterė jam akompanavo.
Kriaučiūniūtė paskambino piano solo. Nors jina gabi pianistė ir puikiai skambino, bet publikai pianas, matyt, atrodė paprastu daiktu. Ji savo užduotį puikiai atliko.
F. Stankūnas padainavo keletą dainelių ir labai publikai patiko, nes buvo išsuktas net kelis sykius iš eilės, o ypač sudainuodamas paskutinę "Grazios Mergos Lietuvos"; salė užte užė. Šiuo kartu Stankūnas labai gerai dainavo ir energingai, nes jam dainuojant ir jaunuoliai ausis ištempe klausėsi jo dainavimo.
Ant galo programos buvo suvaidintas veikalukas "Ubagai Dvasioj". Seimininko rolę vaidino Pivariūnas, kaimyno — Žižius, įnamio — Marušauskas. Veikalukas nusiviečia girtuoklių gyvenimą ir kaip iš vaidų visi nusižudo. Nors veikalukas mažas, bet tęsėsi apie 1 valandą suvirš. Publikai atrodė per ilgus, nes visis norėjo tarp savęs linksminotis. Ant tokių vakarėlių, kaip naujų metų sulauktuvių, patartina komisijoms veikalų neprikerti prie programos.

nes tokiuose atsitikimuose visi nori pasirokti ir patūti.
Publika nelabai rami buvo laike programos, o ypač jaunuoliai, kurie ten buvo atsilankę ir sunku buvo juos apmąsinti, nors komisija ir stengėsi, kad būtų kuo ramiaušia.
Atėjus 12 valandai, kada fabrikai pradėjo kaupti, svetainėj irgi prasidėjo bruzdėjimas, nes jaunuoliai laukė draugiskai pasisveikinti ir laimingu naujų metų palinkėti. Muzika griežė visu smarkumu polka, o jaunuoliai šoko ir apsidalino gardžias bučikas.
Vakaro vedėju buvo drg. S. Peleckas, Lyrós choro pirmninkas.
Telsių Muzikantas.

TEATRAS ir MUZIKA

Garsioji pasaulio lakštingalė Galli-Curci jau sugrįžo iš Europos. Jina dainuos Metropolitan Operoj, New Yorke.

New Yorke atidarytas milžiniškas Paramount teatras judžiams rodyti. Jis randasi Times Square, prie Septintos Ave. Tai didelis ir puikus technikos žvilgsniu kūrinys. Bet jame rodomi judžiai ir prie jų koncertinė programa negali pasigirti savo klasingumu. Perdaug džiazo. Capitul teatre galima daugiau rimumo surasti.

Šią savaitę Guild Theatre, New York, vaidinama garsioji Dostojevskio drama-tragedija, "Broilai Karamazovai". Darbininkišku žvilgsniu šiame veikalke nieko nėra, bet jis garsus psichologiniu atžvilgiu.

Jau penktą savaitę, kai garsus "Potemkin" yra rodomas Biltmore teatre, New Yorke. Turi didelio pasisekimo.

Ketvirtadienį Metropolitan Operoj bus vaidinama "Lohengrin"; garsioji Wagnerio opera; penktadienį — "Aida"; šeštadienį po pietų — "Turandot"; o vakare — "Gioconda".

"Aido" Choro ruošama operetė "Grigutis" sekasi visais žvilgsniais gerai. Dainininkai-artistai entuziastiškai rengiasi. Lošimas bus 30 d. sausio. Pasisekimas užtikrintas.

Ateinančioj subatoj, "Laisvės" svetainėje, bus puikus smuikų orkestrės koncertas, o po koncerto šokiai. Orkestra susideda iš lietuvių jaunuolių studentų, iš apie 20 smuikų. Bus ir dainų: sudainuos porą dainelių duetas—Burdulitė ir A. Naudas, choro "Daina" nariai. Prasidės 7 val. vak.

Philarmone Draugijos Orkestra paskelbė, kad pradėsiant su 13 d. sausio, Carnegie Hall, New York, ji duos 16 koncertų. Orkestra vadovaus pribuvusis iš Europos Toscanini.

Profesorius Garavellis ruošia gerą koncertą, kuris įvyks sekantį sekmadienį, 9 d. sausio, 3 val. p. p., Labor Lyceum Svetainėje, Brooklyne. Apart paties profesoriaus dalyvaus jo mokiniai, taipgi garsioji Garavello sesuo, kuri kadaise yra dainavusi su dainininku Tito Ruffo.

IS KUN. MILUKO PARAPIJONŲ SUSIRINKIMAS.

2 d. sausio Piličių Kluho kambariuose atsibuvo kun. Miluko parapijonų susirinkimas. Susirinkimas turi kiek svarbos, tai plačiau aš apie jį paminėsiu.

Mat, pereitą savaitę, kaip minėjau, parapijonai rašė "drūta" laiška vyskupui. Bet, ant nelaimės, per visą savaitę, vyskupas jokio atsakymo vargšams parapijonams nedavė. Tas rodo, kad vyskupas ir kun. Milukas yra geri bičiuliai.
Kuomet jau nuo vyskupo atsakymo negavo, tai parapijonų veikimo komitetas galutinai kreipėsi pas advokatą. Advokatas, sako komisija, pasiėmė įstatymų knygą ir pradėjo versti. Surado kokiam puslapyje kad lietuviai garbinama perkūnia ir tas tikėjimas neturi jokio įstatymo, kuris jų kunigams užtikrintų parapijonų teisę.

Bet čia Valantiejus ir Šlaipikas įsikio, kad lietuviai tikiki į Jėzų ir yra Romos katalikai. Tada advokatas prisidėjo pirštus prie kakto ir sakė:
"Dabar kas kita. Jeigu jūs esate romiečiai, o ne perkeičiate, kaip jūs prabociai buvo, tai dalykas ne lengvas. Turite pakrapstyti kisenius, o aš pažirėsiu, ką galu padaryti," pridūrė advokatas.

Isgirdę parapijonų toki komisijos raporta, sumetė 132 dolerius ir isleko komisijai varyti darbą pirmyn.

Bet vienas parapijonas pasiūlė, kad surinktus dokumentus pries kun. Miluką reikia atspausdinti ir prie jų pridėti atsilaukima į parapijonus.

Kilo alansas. Vieni basiaji bijo, kad juos jau ir dabar vyskupas ir pralotas gal vadinu bolševikais, o kaip jie toki darbą padarys, tai tikrai jau būsi "bolševikai", ir prarasia savo gerą vardą.

Toks manymas parapijonu, kad jie gražumu išvys kun. Miluką, yra klaidingas. Jis tūsiu žodžių nebijo.

Toliau. Jeigu staidien bolševizmas reiskia kunigams ir vyskupams baime, tai ko gi mums, parapijonams, bijoti to vardo? Juk aišku, kas tik prieš skriaudikus šiandie pakelia balsą, ta ir apsaukia bolševiku. Dabar kad mes vedame kovą pries kun. Miluką, tai pradedant nuo vyskupo ir bagiant "Vienybe", mes esame apsaukti bolševikais.

Tai dabar kas mums lieka daryti? Jeigu nenorime būti bolševikais, tai turime nulenkti galvas pries kun. Miluką ir pasakyti: "Mūsų kaltybė, mūsų didžiausia kaltybė, o tu esi tas dievo tarnas,— atleisk mums tas kaltybes."

Bet kum mes savyje įsitikine, kad kun. Milukas perdaug jau mus "maudė", ir mes sukilome. Mes jo nenorime, bet atsikratyti negalime. Jis turi vyskupą savo pusėje; jis turi teismus savo pusėje; jis turi "Vienybe" ir širvydus savo pusėje. Vadinasi, didelė spēka eina su kun. Miluku.

Kas mums lieka daryti? Visų pirma nesaukime it lepsiš, bet visus surinkime "afideivitus" (prisiekus liūdinimus) pries kun. Miluką atspausdinkime tiesiog paveiksluotus. Prie tų "afideivitų" duokime gerą atsilaukima į katalikus darbininkus ir praneškime, kad pries kun. Miluką mes streikuojame ir eikime pikietniku pareigas kas nedėdieni. Tada gal pats kun. Milukas išrūks iš Maspetho.

Bet jeigu mes tupčiosime, bėgiosime, rodavosimės ir pilsime pinigų advokatams, tai nieko nepadarysime. O kad mus apsauks bolševikais, tai kas čia tokio? Juk ir dabar nekitokiais mus vadina. Juk taip jau visur yra: kur tik žmogus pakelia balsą pries teisybę arba išnauduoja, tuojau jį ir pakrikstija bolševiku.
Magdė Katalikė.

MIESTAS TURI SUMOKĖT TARPE 6 IR 10 MIL. DOL.

New Yorko miestas turi sumokėti tuloms subvių kompanijoms tarpe 6 ir 10 milijonu doleriu kaip pridėka už išvedima dalių požeminiu geležinkeliu Lexington ir Seventh Ave. Tie geležinkeliai buvo vedami karo laiku.

BRAZAUSKAS ŠAUKIA SARPALĮ I RISTYNES.

Sporto Redaktoriui.
Gerbiamasai!
Ar nesiteiktumėte patalpint sekama dalykėlį savo laikraštyje?
Aš, Antanas Brazauskas, norėčiau išsauti Karolį Sarpalį eit su manim pasirist, kad patirt, kas bus drūčiausias lietuvis ristinų čempionas pasaulyje. Trys metai praėjo, kaip mudu susitikome su juo Chicagoj, ir aš po to vieg laiką stengiausi gaut progą vėl su juom persimti. Aš turiu užtenkamai draugų, per kuriuos jis galėtų laimēt krūvas pinigų, jeigu jis įsivaizdina, kad jis galėtų mane paristi. Aš dar gerai atsimenu, kaip purvinai su manim buvo pasiėgta Chicagoj, ir aš esu pasiryžęs, taip sakant, atsiestei ir parodyti savo viengeniams, kad dabar aš esu geriausias lietuvis ristikas pries publikos akis. Aš esu turėjęs ristikynes ir atsilaukia pries ge-

riausius ristikus šioje šalyje arba juos nugalėjau. Tu ristikų skaičiuje buvo Zbyszka, Pandleton, Hanson ir daugelis kitu.

Ponas Sarpalis turi persiristi su manim arba nustot vaikščiodamas ir keliaudamas, giintis, kad jis esat lietuvių ristikas-čempionas. Aš jam, žinoma, linkiu kuo geriausias kloties. Bet aš taip pat suprantu, kad negali būt dviejų lietuvių čempionų tuo pačiu laiku. Taigi vienintelis būdas isristi klausima del jo yra primti mano išsaukima,—kad jis turi stot su manim i ristikynes persimti del lietuviskos ristinų čempionystės pasauliulyje. New Yorke yra keli gerai žinomi "promoterai", kurie stiktų surengti mūdyvių ristikynes čia pat, New Yorke.

Aš tikiuosi, kad p. Sarpalis arba stos su manim i ristikynes, kaip aš reikalauju, arba liausis darys iš savės parodą, kaip "lietuviskas čempionas", nes tas titulas teisingai priklauso man.

Jš anksto tardamas Jums rašiu, lieku
Su pagarba,
A. Brazauskas,
Lietuvių Čempionas.

Daugiau Brooklyno ir New Yorko žinių Telpa Puslapyje 5-tame.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ GIMNASTIKOS KLUHO metinis susirinkimas įvyks pėnyčioj, 7 d. sausio, Kluho kambariuose, 168 Marcy Ave., 8 val. vak. Visi nariai būtinai turit dalyvauti šiame susirinkime, nes apart daug svarbių reikalų, bus renkama ir dalis valdybos.
J. M.
(4-5)

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĖ"

Tel. Greenpoint 4517
DAKTARAS
JUOZAS GLAMKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
Nuo 1-2 po pietų; nuo 6-8 vakare.
Nedėliomis nuo 11 iki 12 diena.
203 BEDFORD AVENUE
(Arti 6th Street)
Brooklyn, N. Y.

Telefonas Stagg 9105
Dr. A. Petrika
LIETUVIS DENTISTAS
X-Spindelių diagnoza
221 SOUTH 4th STREET
BROOKLYN, N. Y.
Priešais "Bridge Plaza"
Valandos: 10-12 pries piet
2-8 po piet
Ketvirtadienį ir subatoniai del 6 val. Penktadieniai ir sekmadieniai tik daug atarite

VISŲ ATYDAI

PUIKIAUSIA IR SVARIAUSIA LIETUVIŲ KIRFYKIA IR BEAUTY PARLOR
Darba atliekama pagal kostumieriu reikalavima. Taipgi moterim ir merginoms kerpume plaukus ir sugarbinuojame (Marcel Wave) pagal vėliausią madą. Del moterų turime atskirą kambarį.
Kviečiame visus atsilankyti, o mūsų kleisiku patarnavima būsite patenkinti.
Antrašas:
POVILAS MASLIONIS
C. GUZAUSKIUTE
123 Union Avenue, prie Gran St.
Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IS KITUR

PHILADELPHIA, PA.
ALDLD. 105 kuopos metinis susirinkimas įvyks 9 d. sausio (Januarius), 11 val. ryte, po num. 7929 Eastwick Ave. Visi draugai ir draugės malonėkite atėiti ant šio susirinkimo, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi nepamirškite ir nauju narių atsivesti.
Sekr. A. Laurinavičia.

ATYDAI LDSA. VIII RAJONO DELEGACIŲ!

Draugės, kurios esate išrinktos delegatėmis i LDSA. VIII Rajono metinę konferencija ant 9 d. sausio, įsitemykite naujos vietos antrašas. Man d. Karpavičienė pranešė, kad svetainė likos atsakyta delei tula prezascių ant paskirto laiko, todėl dabar konferencija prasidės paskirtu laiku, t. y., 11:30 pries piet, pas d. Karpavičienę, 215 Park St., Bristol, Conn. Draugės, nesivilkinkite, pabūkite i laika.
LDSA. VIII Rajono sek. R. Jukeliūtė.
(4-5)

KONCERTAS IR BALIUS

Rengia ALDLD. 158 kuopa, Nedėlioj, 9 d. Sausio-January, Tarptautiniam Darbininkų Name, 3014 Yeomans St., Hamtramck, Mich. Šokiai prasidės 4 val. po pietų. Programas — 8 val. vakare. Bus labai puikus koncertas, nes jame dalyvaus pagarsėjęs operos dainininkas S. Kazokewich. Taipgi dalyvaus gerbiama detrotiči daininikė V. Petrušonienė.— A. Z. V. Dr-jė, Hamtramck skrybiaus choras po vadovystę A. P. Kvadero, sudainuos keletą dainelių, dueti ir kvartetu, taipgi ir iš muzikos srities. Šokiams grieš Counts Orkestra. Įžanga 50c. ypatai.
Kviečia Komitetas.
(3-4)

ISRANDAVOJIMAI

Pasirandavoja kambariys, didelis ir šviesus, fruntinis del vieno arba dviejų vyrų, atskiras jėimas, švartai užlaikomas. Kam būtinai reikalingas tai meldžiū kreiptis žemiau paduota antraša. Matyti galima vėzada nuo 6 val. vakarais, ant antrų lūpų.
Mrs. E. Duola,
224 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(3-5)

Pardavimai

Parsiduoda namų rakanđai del 4 kambarių. Galima randaoti tuos pačius kambariūs, kur dabar rakanđai yra, randa pigi. Atsilaukite i Republic Lunch Room, 475 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(3-4)

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau Petro Malaziņeko, apie 5 metai atgal įsiai prašė iš Lietuvos pagombos, nes sunkiai sirgo, o vėliau įgavom laisčuti Illinois valstijos ligoninė, bet antrašo nesuskaitėm ir nuo to laiko apie jį nežinom ar gyvas ar miręs, jis gyveno apie Danville ir Humrode, Ill. Kas apie jį žinote ar gyvas ar miręs. Praneškite. Jo moteris ir vaikai nežino ką daryt su namais. Praneškite šiuo antrašu:
Juožas Vinkaitis
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
(2-5)

Naudok
Ruffles
nuo pleiskanų

TEL STAGG 9533 FIDELITY PUBLIC
RAPOLAS KRUCHAS
FOTOGRAFAS
499 GRAND STR.
COR UNION AVENUE BROOKLYN N. Y.

Brooklyn LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA.
Salės del Balų, Concertų, Baudėjų, Vestuvių, Susirinkimų ir kt. Puikus stėdius su naujaisiais įtaisais. Keturiuos bolų kabinas.
KAINOS PRIEINAMOS.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Stacc.

LIETUVISKA
BARZDASKUTYKLA
ir
BEAUTY PARLOR
Specialistas ant Neale's Crenline Permanent Wave, Scalp Treatment, Violet Ray Treatment ir Marcel Wave.
Kerpame plaukus smlyg naujaisiu madų. Už darbą garantuojame.
ANTHONY MOLLYN
463 Lorimer St.
art Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Tel. Juniper 7878
M. BIELIAUSKAS—BALLAS CO.
Laimuotas GRABORIUS
Parandavojam automobilius ir karietas veseljom, krikštyjom ir šiaip pasivažinėjimams.
61-52 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

Bell Phone: Poplar 7545
ADOLFAS F. STANKUS
GRABORIUS ir BALZMUOTOJAS
PHILADELPHIA, PA.
1023 MT. VERNON ST.,

NAUJAUSIOS MADOS
RUSISKA-TURKISKA PIRTIS, Inc.
Naujai perdirbta Rusiskai-Turkiska Pirtis dabar atidare naujaisios rusies maudynes su moderniskais pagerinimais. Čia įtaisytas didelis
Plaukimui Prūdas su šviežiu
SULINIŲ VANDENIU ir mažesnis Prūdas su DRUSKINIŲ VANDENIU
Trys gariniai kambariai delei išpėrimo: Rusiskas, Turkiskas ir garo vonojimosi kambarys. Didelis, orngas miegojimui kambarys; taip pat restoranas su geriausia garantuota patarnavimu.
Pirtis atdara diena ir nakti. Moterų dienos yra Panedėliais ir Utmankimė Fabandykit, o patirisi viso to pulkum.
Manedžeria M. TEITELBAUM.
Telefonas Pulaški 1090.
29-31 Morrell St., tarp Cook ir Debevoise Sts.
(Ties Broadway ir Flushing Avenue)
Brooklyn, N. Y.